

CISG AC Stanovisko č. 1

CISG-Advisory Council Stanovisko č. 1

Elektronická komunikácia v rámci CISG

Forma citácie: CISG-AC Stanovisko č. 1, Elektronická komunikácia v rámci CISG, 15.08.2003. Spravodajca: Profesor Christina Ramberg, Gothenburg, Švédsko

*Slovenský preklad: JUDr. Juraj Kotrusz, tvorca databázy CISG Slovakia – www.cisg.sk
Preklad do slovenského jazyka bol vytvorený so súhlasom CISG Advisory Council. Použitie prekladu je viazané na predchádzajúci súhlas jeho autora. Jediným autentickým znením stanoviska je anglické znenie.*

Prijaté CISG-AC jednomyseľne. Reprodukcia stanoviska je povolená.

PETER SCHLECHTRIEM *predseda*

ERIC E. BERGSTEN, MICHAEL JOACHIM BONELL, ALEJANDRO M. GARRO,
ROY M. GOODE, SERGEI N. LEBEDEV, PILAR PERALES VISCASILLAS, JAN
RAMBERG, INGEBORG SCHWENZER, HIROO SONO, CLAUDE WITZ, *členovia*
LOUKAS A. MISTELIS, *sekretár*

Čl. 11 CISG

Zmluva o kúpe sa nemusí uzavrieť alebo preukazovať písomne a nevyžadujú sa pri nej žiadne iné formálne náležitosti; možno ju preukazovať akýmikoľvek prostriedkami, včítane svedkov.

STANOVISKO

Zmluva môže byť uzatvorená alebo preukázaná elektronickými prostriedkami komunikácie.

KOMENTÁR

11.1. Účelom čl. 11 CISG je zabezpečiť, že nebudú vyžadované žiadne formálne náležitosti pre uzatvorenie zmluvy. Pri tvorbe Dohovoru v sedemdesiatych rokoch sa mimo telegramu a telefaxu neuvažovalo o iných formách elektronickej komunikácie. Tým, že Dohovor nepredpisuje žiadne formálne náležitosti pre uzatvorenie zmluvy, umožňuje uzatvorenie zmluvy elektronickou formou.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Čl. 13 CISG

Na účely tohto Dohovoru písomná forma zahŕňa telegram a ďalekopis.

STANOVISKO

Výraz „písomná forma“ v rámci Dohovoru zahŕňa akúkoľvek elektronickú formu komunikácie, ktorá spätne obnoviteľná vo vnímateľnej podobe.

KOMENTÁR

13.1 Články 11, 12, 13, 21, 29 a 96 obsahujú výraz „písomná forma“. V období tradičnej papierovej formy komunikácie bol tento pojem jednoznačný a vzťahoval sa len na dokumenty napísané na papieri [alebo inom trvalom substráte] ceruzkou, perom, atď. Otázne je, či elektronické dokumenty okrem telefaxu a telegramu možno považovať za „písomnú formu“. Povaha „písomnej formy“ je naplnená v prípade, ak elektronická komunikácia dokáže plniť rovnaké funkcie ako papierová komunikácia. Týmito funkciami sú možnosť uložiť (zachytiť) správu a prečítať (vnímať) ju.

13.2. Zmluvné strany sa môže dohodnúť na druhu písomnej komunikácie, ktorý budú používať (čl. 6 CISG). Môžu sa napríklad dohodnúť, že budú akceptovať len listy doručované určitou kuriérskou službou. Ak zmluvné strany neupresnili pojem „písomná forma“, je predpoklad, že tento pojem zahŕňa aj elektronické spôsoby komunikácie. Tento predpoklad je možné potvrdiť alebo vyvrátiť pomocou skúmania predchádzajúcej praxe medzi zmluvnými stranami a skúmania obchodných zvyklostí (čl. 9 ods. 1 a 2 CISG).

13.3. Toto stanovisko sa nezaoberá výhradami zmluvných štátov uskutočnenými v súlade s čl. 96 Dohovoru, ani nijako neobmedzuje štáty, ktoré takúto výhradu uskutočnili.

Pozri tiež čl. 6 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

ČL. 15 CISG

(1) Ponuka pôsobí odtedy, keď dôjde osobe, ktorej je určená.

(2) Ponuku, aj keď je neodvolateľná, možno zrušiť, ak dôjde zrušenie osobe, ktorej je ponuka určená, skôr alebo súčasne s ponukou.

STANOVISKO

Výraz „dôjdenie“ zodpovedá v prípade elektronickej komunikácie momentu, keď elektronická správa dorazí na server adresáta ponuky.

Ponuku, aj keď je neodvolateľná, možno zrušiť, ak dorazí na server adresáta skôr alebo súčasne s ponukou. Podmienkou pre zrušenie ponuky elektronicou formou je predchádzajúci výslovný alebo konkludentný súhlas adresáta s elektronicou komunikáciou v takejto forme a na túto adresu.

KOMENTÁR

15.1. Ponuka nie je účinná, kým nie je doručená adresátovi (čl. 15 ods. 1 CISG) a môže byť zrušená, ak zrušenie dôjde adresátovi skôr alebo súčasne s ponukou (čl. 15 ods. 2 CISG). Pri tradičných formách komunikácie toto pravidlo umožňuje odosielateľovi ponuky zrušiť svoju ponuku prostredníctvom rýchlejšej formy komunikácie. Napríklad ak odoslal ponuku klasickou poštou, môže ju zrušiť pomocou faxovej pošty, ak je táto doručená skôr alebo zároveň s klasickou poštou. V prípade elektronickej komunikácie vzniká problém, že zriedka existuje ešte rýchlejší spôsob komunikácie, ako je posielanie elektronických správ prostredníctvom e-mailu, komunikačných kanálov internetových stránok alebo inou formou elektronickej výmeny dát (EDI). Praktické využitie elektronickej formy komunikácie na účely tohto článku teda nastupuje v prípade, ak bola ponuka zaslaná klasickou „papierovou“ poštou a jej zrušenie je zaslané elektronicou formou.

15.2. Z teoretického hľadiska má táto konštrukcia slabinu v tom, že adresát zrušenia ponuky elektronicou formou nemusí byť fyzicky prítomný na mieste, keď je elektronická správa

doručená. *Miesto* doručenia je v tomto prípade skôr teoretickým pojmom, než skutočným bodom v priestore. Doručená správa sa môže nachádzať na serveri kdekoľvek vo svete, dokonca aj na rovnakom serveri ako má odosielateľ ponuky – dôležité je, či adresát môže túto správu vnímať svojimi zmyslami, napr. prečítať ju. Nasledujúce prípady predstavujú najčastejšie situácie, ktoré súvisia s „dôjdením“ správy vo vzťahu k elektronickej komunikácii.

15.3. *Situácia „A“*. Z praktického hľadiska je zrejmé, že adresát elektronickeho zrušenia si správu môže prečítať okamžite ako je uložená na serveri. Adresát môže mať problémy prečítať si správu nachádzajúcu sa na serveri kvôli technickým problémom v rámci jeho prepojenia so serverom. Táto skutočnosť je však vo všeobecnosti „v rámci sféry vplyvu“ adresáta. Akokoľvek prísne sa môže zdať voči adresátovi že nesie zodpovednosť za situácie, kedy si správu uloženú na serveri nemôže prečítať kvôli technickým problémom so spojením so serverom, nebolo by primerané preniesť riziko technických problémov u adresáta na odosielateľa ponuky. Adresát môže minimalizovať riziko technických problémov výberom spoľahlivého poskytovateľa internetových služieb alebo vytvorením dostatočnej technologickej infraštruktúry na zabezpečenie bezproblémového fungovania elektronickej komunikácie. Odosielateľ správy by nemal znášať tieto riziká namiesto adresáta.

15.4. *Situácia „B“*. Skutočnosť, že zrušenie ponuky bolo uložené na serveri adresáta nie je sama osebe postačujúca. Adresát ponuky musí tiež vyjadriť vôľu využívať elektronickejšiu formu komunikácie. Na adresátovu vôľu akceptovať elektronickejšiu formu komunikácie je potrebné prihliadať pri posudzovaní otázky, či správa „došla“ k adresátovi. Vôľu adresáta je možné zistiť najmä pomocou čl. 8 CISG upravujúceho výklad správania zmluvných strán. Čl. 9 ods. 1 CISG môže byť relevantný v prípade, ak zmluvné strany v tomto smere založili medzi sebou určitú prax. Následne, pomocou čl. 9 ods. 2 CISG je možné zistiť, či takáto forma komunikácie nie je súčasťou obchodných zvyklostí, ktoré zmluvné strany poznali alebo mali poznať a ktoré v medzinárodnom obchode v širokej miere poznajú strany toho istého druhu zmluvy v príslušnom obchodnom odvetví a spravidla ich dodržiavajú.

15.5. *Situácia „C“*. Podobný problém vzniká v prípade, ak nie je v elektronickej správe obsahujúcej zrušenie ponuky správne uvedená e-mailová adresa adresáta. Takéto správy budú síce uložené na serveri adresáta, ale nebudú uložené na konte samotného adresáta, teda adresát ich nebude môcť fyzicky prečítať alebo sa o nich dozvedieť. Príkladom je, keď správna adresa „Thomas@companyx.com“ je odosielateľom správy napísaná ako „Tomas@companyx.com“. Takáto správa s nesprávne napísanou adresou príjemcu môže niekedy doraziť na Thomasov server a byť na ňom uložená, ale zostane v ňom uväznená bez toho, aby mohla byť niekým prečítaná, nakoľko server nemôže nájsť konto Tomas bez „h“. Nebezpečenstvo vzniku takéhoto prípadu nesie odosielateľ, nakoľko príjemca Thomas nijako nevyjadril svoju vôľu prijímať správy adresované nesprávne označenému subjektu. V niektorých prípadoch je e-mailová pošta s nesprávnym označením konta preposlaná správcovi serveru na správnu adresu. Ak v takomto prípade dôjde správa na server adresáta, zrušenie ponuky je účinné. Adresát totiž v tomto prípade výslovne informoval správcu serveru o tom, že nesprávne adresovaná elektronickejšia pošta má byť preposlaná na jeho adresu, a tým vyjadril svoju vôľu prijímať aj elektronickejšie správy s nesprávnym označením príjemcu.

15.6. *Situácia „D“*. Ďalším problém súvisiacim s „dôjdením“ je situácia, kedy adresát ako príjemca elektronickej pošty nie je schopný túto otvoriť a prečítať. Z dôvodu vzájomne nekompatibilných počítačových programov odosielateľa a adresáta sa totiž text správy zobrazí adresátovi nesprávne a nezrozumiteľne. Táto situácia je podobná prípadu, kedy bola správa

napísaná v jazyku, ktorému adresát nerozumie. Základným problémom je teda či elektronické zrušenie ponuky, ktoré nemôže byť zrozumiteľne prečítané adresátom, možno považovať za úkon, ktorý mu „došiel“ v momente, keď bol uložený na server. Rozhodujúcim je posúdenie do akej miery vyjadril adresát svoju vôľu prijímať určitý typ elektronickej komunikácie. Nie je dostačujúce, ak adresát vyjadril všeobecne vôľu prijímať elektronicкую komunikáciu. Musel odsúhlasiť prijímanie určitého typu elektronickej komunikácie, v konkrétnom formáte a na konkrétnu adresu. Aj v tomto prípade bude použiteľný čl. 8 CISG na posúdenie správania zmluvných strán, čl. 9 ods. 1 CISG bude relevantný vo vzťahu k posúdeniu praxe založenej medzi stranami a čl. 9 ods. 2 CISG môže preukázať, či adresát mal určitou formou výslovne alebo konkludentne vyjadriť vôľu akceptovať určitý typ elektronickej komunikácie v dôsledku existujúcich medzinárodných obchodných zvyklostí.

Pozri tiež čl. 15 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickej obchodovaní.

Článok 16 ods. 1 CISG

(1) Dokiaľ nebola zmluva uzavretá, môže sa ponuka odvolať, ak odvolanie dôjde osobe, ktorej je ponuka určená, skôr, než odoslala prijatie.

STANOVISKO

V prípade elektronickej komunikácie výraz „dôjdenie“ zodpovedá momentu, kedy je elektronickej správa uložená na serveri adresáta. Ponuku možno odvolať, ak odvolanie dôjde na server adresáta skôr, než adresát odošle prijatie ponuky. Základným predpokladom je, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie určitého typu, formátu a na konkrétnu adresu.

V prípade elektronickej komunikácie výraz „odoslanie“ zodpovedá momentu, kedy je elektronickej správa obsahujúca prijatie ponuky opustila server adresáta. Odosielateľ ponuky môže ponuku odvolať odoslaním odvolania ponuky adresátovi, ak odvolanie bude uložené na serveri adresáta skôr, než adresátovo prijatie ponuky opustí server adresáta. Základným predpokladom je, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie určitého typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

16.1. Toto ustanovenie umožňuje odosielateľovi ponuky odvolať svoju ponuku až do momentu, kým adresát neodošle prijatie ponuky. Odvolanie ponuky musí doraziť na server adresáta skôr, než adresát odošle prijatie ponuky.

16.2. Pre prípady obmedzenia „dôjdenia“ pozri komentár k čl. 15. Pre vysvetlenie pojmu „odoslanie“, pozri stanovisko k čl. 21 ods. 2 CISG uvedené nižšie.

Pozri tiež čl. 15 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickej obchodovaní.

Čl. 17 CISG

Ponuka, aj keď je neodvolateľná, zaniká, len čo navrhovateľovi dôjde jej odmietnutie.

STANOVISKO

Výraz „dôjdenie“ zodpovedá momentu, kedy bola elektronickej správa uložená na serveri adresáta. Ponuka zaniká v momente, keď je jej odmietnutie uložené na serveri odosielateľa ponuky. Základným predpokladom je, že odosielateľ ponuky súhlasil,

výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie určitého typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

17.1. Ponuka zaniká v momente, keď jej odmietnutie dôjde odosielateľovi ponuky. V prípade elektronickej komunikácie je možné presne určiť moment kedy „navrhovateľovi dôjde jej odmietnutie“. Adresát po tomto momente už nemôže uzavrieť zmluvu odoslaním prejavu súhlasu s ponukou. Ak adresát ponuky zmení názor po tom, čo odošle odmietnutie návrhu a chce uzavrieť zmluvu, prejav súhlasu s ponukou musí doraziť na server odosielateľa ponuky skôr než naň dorazí jeho odmietnutie ponuky.

17.2. Pre prípady obmedzenia „dôjdenia“ pozri komentár k čl. 15.

Pozri tiež čl. 15 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickej obchodovaní.

Článok 18 ods. 2 CISG

(2) Prijatie ponuky sa stáva účinné v okamihu, keď vyjadrenie súhlasu dôjde navrhovateľovi. Prijatie nie je účinné, ak vyjadrenie súhlasu nedôjde navrhovateľovi v čase, ktorý určil, a ak nie je tento čas určený, v rozumnom čase s prihliadnutím na okolnosti obchodu, včítane rýchlosti oznamovacích prostriedkov, ktoré navrhovateľ použil. Ústna ponuka sa musí prijať ihneď, ibaže z okolností vyplýva niečo iné.

STANOVISKO

Prijatie ponuky sa stáva účinné v okamihu, keď vyjadrenie súhlasu v elektronickej forme dorazí na server odosielateľa ponuky, za predpokladu, že odosielateľ ponuky súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie určitého typu, formátu a na konkrétnu adresu.

Výraz „ústny“ zahŕňa aj okamžité elektronicke prenášaný zvuk a elektronicke komunikáciu v reálnom čase. Ponuka urobená pomocou okamžitého elektronickeho prenosu zvuku musí byť akceptovaná okamžité, ak z konkrétnych okolností nevyplýva opak a za predpokladu, že odosielateľ ponuky súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie určitého typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

18.1. Účelom tohto článku je zabezpečiť, že odosielateľ ponuky bude mať možnosť prečítať si prejav súhlasu, ak sa pre to rozhodne. Nevyžaduje sa, aby si odosielateľ skutočne prečítal prejav súhlasu, ale postačuje, aby takýto prejav bol prístupný odosielateľovi ponuky na prečítanie (rozdiel medzi „dostať sa do sféry vedomia“ a „dostať sa do sféry dispozície“). Teda ak sa prejav súhlasu dostal do sféry dispozície odosielateľa ponuky, považuje sa za doručený odosielateľovi.

18.2. Konštrukcia, podľa ktorej stačí ak je prejav súhlasu dostupný a nemusí byť skutočne prečítaný, má zjednodušiť preukázanie takejto skutočnosti. Je totiž možné (s väčšou alebo menšou námahou, ale aspoň teoreticky) preukázať kedy sa správa stala dostupnou, ale je veľmi obtiažne preukázať kedy ju niekto skutočne vnímal.

18.3. Pre prípady obmedzenia „dôjdenia“ pozri komentár k čl. 15.

18.4. Podmienka, že ústne urobená ponuka musí byť okamžite prijatá, naznačuje, že ústne ponuky sú záväzné len počas priamych rokovaní. Ak sa rokovanie uskutočňuje elektronickou formou v reálnom čase, pomocou zvuku alebo písaním, ide o obdobnú situáciu v porovnaní s ústnou komunikáciou, a preto je predpoklad, že ponuky musia byť akceptované okamžite, v priamej nadväznosti na rokovania a v reálnom čase. Podmienkou je, že druhá strana si uvedomuje ponuku a má možnosť na ňu okamžite odpovedať. Ponuka, ktorá je urobená v reálnom čase nie pomocou zvuku, ale písaním, musí rovnako byť prijatá okamžite, ak to nevyklučujú konkrétne okolnosti. Ponuky urobené v rámci chatu alebo iných foriem okamžitej elektronickej komunikácie musia byť prijaté okamžite.

Pozri tiež čl. 15 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 19 ods. 2 CISG

(2) Avšak odpoveď na ponuku, ktorá sa zdá byť prijatím, ale obsahuje dodatky alebo odchýlky, ktoré podstatne nemia podmienky ponuky, je prijatím, ibaže navrhovateľ bez zbytočného odkladu ústne vznesie proti rozdielom námietky alebo za týmto účelom odošle oznámenie. Ak tak neurobí, sú súčasťou zmluvy podmienky uvedené v ponuke so zmenami obsiahnutými v prijatí.

STANOVISKO

Výraz „ústny“ zahŕňa aj elektronický prenos zvuku za predpokladu, že príjemca správy súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že príjemca správy súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

19.1. Účelom tohto článku je poskytnúť správe, ktorá nespĺňa podmienky prijatia ponuky, účinky prijatia, ibaže navrhovateľ bez zbytočného odkladu oznámi, že údajné prijatie ponuky nie je prijatím jeho ponuky. Takéto oznámenie je možné uskutočniť aj elektronickým prenosom zvuku alebo inou elektronickou správou.

19.2. Pre obmedzenia účinnosti „dôjdenia“ pozri komentár k článku 15.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 20 ods. 1 CISG

(1) Lehota pre prijatie ponuky určená navrhovateľom v telegrame alebo v liste začína plynúť od okamihu, keď sa telegram podá na odoslanie alebo od dátumu uvedeného v liste, a ak nie je taký dátum uvedený, od dátumu uvedeného na obálke. Lehota pre prijatie ponuky určená

navrhovateľom telefonicky, ďalekopisom alebo inými prostriedkami umožňujúcimi okamžité oznámenie začína plynúť od okamihu, keď ponuka dôjde osobe, ktorej je určená.

STANOVISKO

Lehota pre prijatie ponuky určená navrhovateľom v rámci elektronickej komunikácie prebiehajúcej v reálnom čase začína plynúť od okamihu, keď ponuka dorazí na server osoby, ktorej je určená.

Lehota pre prijatie ponuky určená navrhovateľom v rámci e-mailovej komunikácie začína plynúť od okamihu odoslania e-mailovej správy.

„Prostriedky zahŕňajúce okamžité oznámenie“ zahŕňajú elektronickej komunikáciu v reálnom čase.

Výraz „dôjdenie“ má byť vykladaný tak, aby zodpovedal momentu, kedy elektronickej komunikácia dorazí na server adresáta.

KOMENTÁR

20.1. Článok 20 ods. 1 CISG poskytuje pomoc pri výklade všeobecne predpísanej lehoty na prijatie ponuky. Ak je napríklad lehota na prijatie ponuky stanovená v ponuke na štyri dni bez toho, aby bol stanovený deň, odkedy začína táto lehota plynúť, článok 20 ods. 1 CISG poskytuje odlišné určenie začiatku plynutia lehoty v závislosti od formy správy. V prípade telegramov lehota začína plynúť od momentu poskytnutia správy na odoslanie. V prípade listov od dátumu uvedeného na liste, a ak sa na ňom takýto dátum nenachádza, od dátumu uvedeného na obálke. V prípade telefonických, telefaxových a iných prostriedkov zahŕňajúcich okamžité oznámenie začína lehota plynúť od momentu, kedy ponuka dôjde adresátovi.

20.2. Problematickou je otázka ako určiť okamih začiatku plynutia lehoty v prípade ponuky urobenej elektronickej komunikáciou. Môžeme rozlíšiť tri skupiny elektronickej správy: (1) ponuky prostredníctvom e-mailu, (2) ponuky prostredníctvom pasívnych internetových stránok, (3) ponuky prostredníctvom chatových stránok, kde komunikácia prebieha v reálnom čase.

E-mail

20.3. E-mailová komunikácia nie je prostriedkom zahŕňajúcim okamžité oznámenie a v otázke vyznačenia dátumu je ekvivalentom k listom posielaným v obálke. CISG neposkytuje riešenie vo vzťahu k e-mailovej komunikácii a sporné situácie je preto potrebné riešiť pomocou všeobecných výkladových pravidiel, pričom je potrebné prihliadať na to, že osoba, ktorá sa jednostranne k niečomu zaviazala (odosielateľ ponuky) zvyčajne požíva vyššiu mieru ochrany. E-maily zvyčajne poskytujú informácie o tom, kedy boli odoslané a kedy boli prijaté. CISG neposkytuje priamu odpoveď na to, či má byť pre začatie plynutia lehoty rozhodujúci okamih odoslania alebo prijatia správy. Lehota na prijatie ponuky stanovená odosielateľom ponuky e-mailom začína plynúť od momentu odoslania e-mailovej správy. Takéto riešenie je prijaté z dôvodu, že tento moment je jednoduché identifikovať a e-mailová komunikácia predstavuje funkčný ekvivalent listov.

Pasívne internetové stránky

20.4. Ak sú ponuky zverejnené na internetových stránkach, nie je vždy jasné, či predstavujú ponuky v právnom zmysle. Prevádzkovateľ internetovej stránky však môže výslovne uviesť, že jeho ponuka je pre neho záväzná počas určitej lehoty. CISG neposkytuje žiadne riešenie pre situáciu, kde vlastník internetovej stránky určí lehotu troch dní bez toho, aby špecifikoval začiatok plynutia tejto lehoty. Sporné situácie je potrebné riešiť pomocou všeobecných výkladových pravidiel, pričom je potrebné prihliadať na to, že osoba, ktorá sa jednostranne k niečomu zaviazala (odosielateľ ponuky) zvyčajne požíva vyššiu mieru ochrany. Toto stanovisko sa nevzťahuje na komunikáciu neprebiehajúcu v reálnom čase uskutočňovanú prostredníctvom pasívnych internetových stránok.

Komunikácia v reálnom čase prostredníctvom chatu

20.5. Strany môžu komunikovať prostredníctvom internetu v reálnom čase (ako je to typické pre chatovacie aplikácie). Tieto sú založené na technike, že ak odosielateľ napíše „a“, písmeno „a“ sa okamžite objaví na obrazovke príjemcu. Strany sa obe zúčastňujú komunikácie v rovnakom čase a môžu sa vyjadrovať ústne alebo písomne ako keby sa nachádzali v tej istej miestnosti alebo komunikovali cez telefón. Túto formu komunikácie je potrebné kvalifikovať ako „okamžitú“. Článok 20 ods. 1 CISG sa vzťahuje aj na elektronickú komunikáciu uskutočňovanú v reálnom čase. Ak odosielateľ odošle ponuku a stanoví, že lehotu jej záväznosti na dve hodiny, táto lehota začína plynúť od momentu doručenia tejto správy príjemcovi, teda okamžite. V prípade komunikácie uskutočňovanej v reálnom čase sa predpokladá, že príjemca prejavil vôľu prijímať správy tohto druhu.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 21 ods. 1 CISG

(1) Neskoré prijatie má predsa len účinky prijatia, ak navrhovateľ bez odkladu upovedomí o tom ústne osobu, ktorej bola ponuka určená, alebo jej v tomto zmysle odošle správu.

STANOVISKO

Výraz „ústny“ zahŕňa aj elektronický prenos zvuku za predpokladu, že príjemca správy súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že príjemca správy súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

21.1. Upovedomenie osoby, ktorej bola ponuka určená, môže mať formu elektronickej správy. Dôležitým je doručenie správy adresátovi, a nie forma doručovanej správy.

21.2. Pre záväznosť elektronickej komunikácie pozri komentár k čl. 15.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 21 ods. 2 CISG

(2) Ak z listu alebo inej písomnosti, ktoré obsahujú neskoré prijatie ponuky, vyplýva, že sa odoslali za takýchto okolností, že by došli navrhovateľovi včas, keby ich preprava prebiehala obvyklým spôsobom, má neskoré prijatie účinky prijatia, ibaže navrhovateľ bez odkladu upovedomí ústne osobu, ktorej bola ponuka určená, že považuje ponuku za zaniknutú, alebo jej v tomto zmysle odošle správu.

STANOVISKO

Výraz „písomná forma“ zahŕňa akúkoľvek elektronickú formu komunikácie, ktorá je spätne obnoviteľná vo vnímateľnej podobe. Oneskorené prijatie ponuky v elektronickej forme teda môže byť účinné v súlade s týmto článkom.

Výraz „ústny“ zahŕňa aj elektronický prenos zvuku za predpokladu, že príjemca správy súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že príjemca správy súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

Výraz „odoslanie“ zodpovedá momentu, kedy je elektronická správa opustila server adresáta. Základným predpokladom je, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie určitého typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

21.3. Účelom tohto článku je poskytnúť právne účinky oneskorenému prijatiu ponuky v prípade, ak odosielateľ ponuky neinformoval druhú stranu o tom, že prijatie ponuky bolo oneskorené a že nedošlo odosielateľovi ponuky včas. Typickým prípadom je situácia, keď elektronické prijatie ponuky je doručené oneskorene, teda nie v určenej lehote. Toto ustanovenie je aplikovateľné len na prípady prijatia ponuky zaslaného listom alebo v inej písomnej forme. Toto ustanovenie sa vzťahuje tiež na prijatie ponuky odoslané elektronickou správou, ak táto elektronická správa spĺňa dva základné znaky písomnej formy, teda je možné ju prečítať a uložiť.

21.4. Ak odosielateľ ponuky bezodkladne oznámi, že považuje prijatie ponuky za oneskorené, takéto prijatie ponuky nie je účinné. Oznámenie o oneskorení prijatia ponuky môže byť doručené osobe, ktorej bola ponuka určená prostredníctvom elektronickej správy. Dôležitým je doručenie správy adresátovi, a nie forma doručovanej správy. V zmysle tohto článku predmetné oznámenie môže byť urobené ústne alebo odoslaním [písomnej] správy. Odosielateľ ponuky môže urobiť toto oznámenie prostredníctvom elektronickej prenášaného zvuku alebo elektronickou správou za predpokladu, že odosielateľ oneskoreného prijatia ponuky prejavil vôľu prijímať správy v tejto forme.

21.5. Je postačujúce, ak je predmetné upovedomenie odoslané, nie je nevyhnutné, aby bolo skutočne doručené odosielateľovi oneskoreného prijatia ponuky. Podmienkou je, aby bolo odoslané správne. Znamená to, že musí byť odoslané na správne uvedenú adresu a vo forme

počítačového programu, s ktorým odosielateľ oneskoreného prijatia ponuky súhlasil pre prijímanie správ v tejto forme.

21.6. Odosielateľ ponuky musí upovedomiť príjemcu ponuky o oneskorení prijatia ponuky odoslaním oznámenia. K odoslaniu dôjde v momente, keď oznámenie opustí server odosielateľa ponuky. Avšak ak príjemca ponuky nepoužíva program, v ktorom bolo odoslané oznámenie, oznámenie sa považuje za neodoslané. Príjemca ponuky musel vyjadriť vôľu, že chce prijímať oznámenie toho typu a formy, ktorú použil odosielateľ ponuky. Články 8 a 9 CISG môžu slúžiť ako pomôcka pri určovaní, či príjemca ponuky aspoň konkludentne prejavil vôľu prijímať takéto správy.

Pozri tiež čl. 5 a 6 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 22 CISG

Prijatie sa môže vziať späť, ak späťvzatie dôjde navrhovateľovi pred okamihom alebo v okamihu, keď by nastali účinky prijatia.

STANOVISKO

Výraz „dôjdenie“ zodpovedá momentu, kedy elektronická správa dorazila na server navrhovateľa za predpokladu, že navrhovateľ súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

22.1. Tento článok má za účel stanoviť posledný moment pre späťvzatie ponuky. V prípade tradičných foriem komunikácie toto pravidlo umožňuje odosielateľovi prijatia ponuky vziať späť svoje prijatie pomocou rýchlejšej formy komunikácie. Môže napríklad odoslať prijatie ponuky papierovou poštou (poštovou službou) a neskôr vziať späť toto prijatie odoslaním faxu, ktorý bude príjemcovi ponuky doručený skôr, než listová pošta. Problémom v prípade elektronických spôsobov komunikácie je skutočnosť, že zriedka existujú spôsoby komunikácie rýchlejšie, než odosielanie správ prostredníctvom e-mailu, cez internetové stránky ale pomocou iných EDI foriem. Otázka elektronických spôsobov komunikácie však získava na dôležitosti v prípadoch, kedy je prijatie ponuky odoslané tradičnou papierovou poštou a späťvzatie je odoslané elektronickou formou.

22.2. Účelom tohto ustanovenia je zabezpečiť navrhovateľovi, aby si mohol prečítať späťvzatie, ak má o to záujem. Pritom nie je potrebné, aby si ho navrhovateľ skutočne prečítal, ale stačí, aby bolo späťvzatie navrhovateľovi prístupné na prečítanie (rozdiel medzi „vnímať vlastnými zmyslami“ a „dostať do sféry vplyvu“ alebo „byť doručený právnickej osobe“). Preto ak sa späťvzatie prijatia ponuky dostalo do sféry vplyvu navrhovateľa, znamená to, že bolo doručené navrhovateľovi.

22.3. Konceptia doručenia späťvzatia spočívajúca len v potrebe prístupnosti späťvzatia a nie skutočného vnímania späťvzatia má zjednodušiť preukazovanie tejto skutočnosti. Je totiž možné (s väčšou alebo menšou námahou, ale prinajmenšom teoreticky) preukázať, že správa sa dostala do sféry vplyvu osoby, ale je veľmi obtiažne preukázať, že adresát túto správu skutočne prečítal, teda vnímal.

Pozri tiež čl. 15 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 24 CISG

Na účely tejto časti Dohovoru ponuka, vyhlásenie o prijatí alebo akýkoľvek iný prejav vôle dôjde osobe, ktorej sú určené, keď sa jej oznámia ústne alebo sa jej doručia akýmkoľvek iným spôsobom do vlastných rúk, do jej miesta podnikania alebo na jej poštovú adresu, alebo, ak nemá miesto podnikania alebo poštovú adresu, do jej bydliska (sídla).

STANOVISKO

Výraz „dôjdenie“ zodpovedá momentu, kedy elektronická správa dorazila na server adresáta za predpokladu, že navrhovateľ súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

Výraz „ústny“ zahŕňa aj elektronický prenos zvuku za predpokladu, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

Žiadny komentár, nakoľko tieto otázky sú vysvetlené v príslušných ustanoveniach týkajúcich sa „dôjdenia“ v článkoch 15, 16 ods. 1, 17, 18 ods. 2, 20 ods. 1, 21 ods. 2, 22 a „ústnej“ formy v článkoch 18 ods. 2 a 21 ods. 2.

Článok 26 CISG

Vyhlásenie o odstúpení od zmluvy je účinné, len keď sa oznámi druhej strane.

STANOVISKO

Výraz „vyhlásenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že príjemca správy súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

26.1. Informáciu druhej strane o odstúpení od zmluvy je možné doručiť aj elektronickou správou. Dôležitým je doručenie správy adresátovi, a nie forma doručovanej správy.

26.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy vyhlásenia, pozri komentár k článku 15.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 27 CISG

Ak strana v súlade s touto časťou Dohovoru urobí oznámenie, žiadosť alebo iné oznámenie a zašle ich prostriedkami primeranými okolnostiam, oneskorenie alebo omyl pri odovzdávaní alebo skutočnosť, že nedošli do miesta určenia, nezabavuje túto stranu práva sa ich dovolávať, ibaže táto časť Dohovoru výslovne neustanovuje niečo iné.

STANOVISKO

Oznámenie, žiadosť a iné oznámenie môže byť urobené elektronickou formou za predpokladu, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

27.1. Oznámenia, žiadosti a iné oznámenia druhej strane môžu byť doručené elektronickou správou. Dôležitým je doručenie správy adresátovi, a nie forma doručovanej správy.

27.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámení, žiadostí a iných oznámení pozri komentár k článku 15.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 32 ods. 1 CISG

(1) Ak predávajúci odovzdáva tovar podľa zmluvy alebo tohto Dohovoru dopravcovi a ak tovar nie je zreteľne označený na účely zmluvy značkami na tovare, dopravnými dokladmi alebo inak, musí predávajúci zaslať kupujúcemu oznámenie o odoslaní zásielky a tovar v ňom špecifikovať.

STANOVISKO

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že kupujúci súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

32.1. Oznámenie o odoslaní zásielky môže byť kupujúcemu doručené elektronickou správou. Dôležitým je doručenie správy kupujúcemu, a nie forma doručovanej správy.

32.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámenia kupujúcemu pozri komentár k článku 15.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 39 CISG

(1) Právo kupujúceho z vád tovaru zaniká, ak kupujúci neoznámí predávajúcemu povahu týchto vád v primeranom čase po tom, čo ich zistil alebo ich mal zistiť.

STANOVISKO

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že predávajúci súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

39.1. Oznámenie o vadách tovaru môže byť predávajúcemu doručené elektronickou správou. Dôležitým je doručenie správy predávajúcemu, a nie forma doručovanej správy.

39.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámenia predávajúcemu pozri komentár k článku 15 a 27.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickej obchodovaní.

Článok 43 CISG

(1) Kupujúci stráca právo dovolať sa ustanovení článku 41 alebo článku 42, ak nepodá predávajúcemu správu, určujúcu povahu práva alebo nároku tretej osoby v primeranom čase po tom, čo sa dozvedel alebo sa mal dozvedieť o tomto práve alebo nároku tretej osoby.

(2) Predávajúci nie je oprávnený sa dovolávať ustanovení predchádzajúceho odseku, ak vedel o práve alebo nároku tretej osoby a jeho povahe.

STANOVISKO

Výraz „správa“ zahŕňa aj elektronickej formy komunikácie za predpokladu, že predávajúci súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

43.1. Správa určujúca povahu práva alebo nároku tretej osoby môže byť predávajúcemu doručená elektronickej formou. Dôležitým je doručenie správy predávajúcemu, a nie forma doručovanej správy.

43.2. Aj v prípadoch, kedy predávajúci neprejavil vôľu prijímať elektronickej správy predmetného typu, predpokladá sa, že predávajúci o tomto práve alebo nároku tretej osoby vedel, ak sú naplnené podmienky podľa čl. 32 ods. 2 CISG.

43.3. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy správy predávajúcemu pozri komentár k článku 15 a 27.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickej obchodovaní.

Článok 47 CISG

(1) Kupujúci môže určiť dodatočnú primeranú lehotu na splnenie jeho povinností.

(2) Kupujúci nesmie pred uplynutím takto určenej lehoty uplatniť niektorý z nárokov z porušenia zmluvy, ibaže dostane od predávajúceho oznámenie, že nesplní svoje povinnosti v tejto lehote. Kupujúci však týmto nestráca právo na náhradu škody spôsobenú omeškaním v plnení.

STANOVISKO

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronickej formy komunikácie.

KOMENTÁR

47.1. Oznámenie predávajúceho o tom, že nesplní svoje povinnosti v určenej lehote môže byť vykonané vo forme elektronickej správy. Keď je kupujúcemu takáto správa doručená, môže si uplatniť niektorý z nárokov z porušenia zmluvy.

Článok 63 CISG

(1) Predávajúci môže určiť kupujúcemu dodatočnú primeranú lehotu na splnenie jeho povinností.

(2) Predávajúci nesmie pred uplynutím takto určenej lehoty uplatniť svoje nároky z porušenia zmluvy kupujúcim, ibaže predávajúci dostane od kupujúceho oznámenie, že nesplní svoj záväzok v tejto lehote. Predávajúci však nestráca týmto právo na náhradu škody spôsobenú omeškaním v plnení.

STANOVISKO

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie.

KOMENTÁR

63.1. Oznámenie kupujúceho o tom, že nesplní svoj záväzok v určenej lehote môže byť vykonané vo forme elektronickej správy. Keď je predávajúcemu takáto správa doručená, môže si uplatniť svoje nároky z porušenia zmluvy kupujúcim.

Článok 65 CISG

(1) Ak má kupujúci podľa zmluvy určiť formu, veľkosť alebo iné vlastnosti tovaru a neurobí tak v dohodnutej alebo primeranej lehote po dôjdení žiadosti predávajúceho, môže ich predávajúci sám určiť podľa potrieb kupujúceho, ktoré mu môžu byť známe bez toho, že nie sú dotknuté iné práva, ktoré môže mať.

(2) Ak predávajúci vykonal určenie sám, musí oznámiť podrobné údaje o tom kupujúcemu a určiť primeranú lehotu, v ktorej kupujúci môže urobiť rozdielne určenie. Ak tak kupujúci neurobí po dôjdení takého oznámenia v určenej lehote, je určenie vykonané predávajúcim záväzné.

STANOVISKO

Určenia a žiadosti môžu byť uskutočnené v elektronickej forme, ak adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním takejto elektronickej komunikácie.

KOMENTÁR

65.1. Oznámenie druhej strane o určení alebo žiadosti môže byť vykonané vo forme elektronickej správy. Dôležitým je doručenie správy druhej strane, a nie forma doručovanej správy.

65.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámenia druhej strane pozri komentár k článku 15 a 27.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 67 CISG

(1) Ak zmluva o kúpe zahŕňa prepravu tovaru a predávajúci nie je povinný odovzdať ho na určitom mieste, prechádza nebezpečenstvo na kupujúceho, keď sa tovar odovzdá prvému dopravcovi pre prepravu kupujúcemu podľa zmluvy o kúpe. Ak je predávajúci povinný odovzdať tovar dopravcovi na určitom mieste, neprechádza nebezpečenstvo na kupujúceho, dokiaľ sa tovar neodovzdá dopravcovi na tomto mieste. Skutočnosť, že predávajúci je oprávnený si ponechať doklady umožňujúce nakladať s tovarom, nemá vplyv na prechod nebezpečenstva.

(2) Nebezpečenstvo však neprechádza na kupujúceho, dokiaľ tovar nie je jasne vyznačený na účel zmluvy, značkami na tovare, prepravnými dokladmi, zaslaním správy kupujúcemu alebo inak.

STANOVISKO

Výraz „správa“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že kupujúci súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

67.1. Správa o tom, že tovar bol jasne vyznačený na účel zmluvy môže byť kupujúcemu doručená elektronickou formou. Dôležitým je doručenie správy predávajúcemu, a nie forma doručovanej správy.

67.2. Kupujúci nemusí dať súhlas s elektronickou komunikáciou v prípade správy podľa čl. 67 ods. 2. Dôvodom je skutočnosť, že súhlas kupujúceho sa nevyžaduje ani pri iných formách vyznačenia tovaru, ako je napríklad jeho označovanie.

67.3. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámenia predávajúcemu pozri komentár k článku 15 a 27.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 71 CISG

(1) Strana môže pozastaviť plnenie svojich povinností, ak po uzavretí zmluvy sa stane zrejším, že druhá strana nesplní podstatnú časť svojich povinností vzhľadom

a) na vážny nedostatok svojej spôsobilosti poskytnúť plnenie alebo svojej úveruschopnosti alebo

b) na svoje správanie pri príprave plnenia zmluvy alebo pri jej plnení.

(2) Ak predávajúci odoslal tovar skôr, ako vyšli najavo dôvody uvedené v predchádzajúcom odseku, môže zabrániť odovzdanie tovaru kupujúcemu, aj keď kupujúci má doklady, ktoré ho

oprávňujú na vydanie tovaru. Toto ustanovenie sa týka len práv na tovar vo vzťahu medzi kupujúcim a predávajúcim.

(3) Strana, ktorá pozastavila plnenie, či už pred odoslaním tovaru alebo po ňom, musí to okamžite oznámiť druhej strane a musí pokračovať v plnení, ak druhá strana jej poskytne primerané zabezpečenie splnenia svojich povinností.

STANOVISKO

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

71.1. Oznámenie druhej strane o pozastavení plnenia môže byť doručené elektronickou formou. Dôležitým je doručenie správy druhej strane, a nie forma doručovanej správy.

71.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámenia o pozastavení plnenia druhej strane pozri komentár k článku 15 a 27.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 72 CISG

(1) Ak pred časom plnenia zmluvy je zrejmé, že jedna zo strán ju podstatne poruší, môže druhá strana odstúpiť od zmluvy.

(2) Ak nehrozí časové omeškanie, musí to strana, ktorá zamýšľa odstúpiť od zmluvy, oznámiť primeraným spôsobom druhej strane a umožniť jej zaobstarat' primerané zabezpečenie riadneho plnenia.

(3) Požiadavky stanovené v predchádzajúcom odseku nemusia byť splnené v prípade, ak druhá strana vyhlásila, že nesplní svoje povinnosti

STANOVISKO

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

72.1. Oznámenie o tom, že strana zamýšľa odstúpiť od zmluvy môže byť druhej strane doručené elektronickou formou. Dôležitým je doručenie správy druhej strane, a nie forma doručovanej správy.

72.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámenia o pozastavení plnenia druhej strane pozri komentár k článku 15 a 27.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 79 CISG

(1) Strana nie je zodpovedná za nesplnenie akejkoľvek povinnosti, ak preukáže, že toto nesplnenie spôsobila prekážka, ktorá nezávisela od jej vôle a ohľadne ktorej nebolo možné rozumne očakávať, že by s ňou strana počítala v čase uzavretia zmluvy alebo že by túto prekážku alebo jej dôsledky odvrátila alebo prekonala.

(2) Ak nesplnenie povinnosti zo zmluvy spôsobila tretia osoba, ktorú strana poverila plnením celého zmluvného záväzku alebo jeho časti, je jej zodpovednosť vylúčená iba v prípade, že

a) strana nie je zodpovedná podľa predchádzajúceho odseku a

b) osoba, ktorú strana poverila splnením povinnosti, by nebola zodpovedná, keby sa ustanovenie predchádzajúceho odseku vzťahovalo na ňu.

(3) Vylúčenie zodpovednosti podľa tohto článku je účinné po dobu, po ktorú trvá prekážka.

(4) Strana, ktorá neplní povinnosť, musí oznámiť druhej strane prekážku a jej dôsledky na svoju spôsobilosť plniť. Ak druhá strana nedostane oznámenie v primeranej lehote po tom, čo sa strana, ktorá neplní povinnosť, dozvedela alebo mala dozvedieť o takej prekážke, je táto strana zodpovedná za tým vzniknutú škodu.

(5) Ustanovenia tohto článku nebránia tomu, aby ktorákoľvek zo strán vykonala iné právo než nárok na náhradu škody podľa tohto Dohovoru.

STANOVISKO

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

79.1. Oznámenie o prekážke môže byť druhej strane doručené elektronickou formou. Dôležitým je doručenie správy druhej strane, a nie forma doručovanej správy.

79.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámenia o prekážke druhej strane pozri komentár k článku 15 a 27.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

Článok 88 ods. 1 a 2 CISG

(1) Strana, ktorá je povinná zachovať tovar podľa článku 85 alebo 86, môže ho predať vhodným spôsobom, ak druhá strana je v neprímeranom omeškaní s prevzatím tovaru alebo so spätným prevzatím tovaru alebo s platením kúpnej ceny alebo nákladov spojených so zachovaním tovaru, za predpokladu, že druhú stranu primeraným spôsobom upovedomila o úmysle tovar predať.

(2) Ak tovar podlieha rýchlej skaze alebo so zachovaním tovaru by boli spojené neprimerané náklady, musí strana, ktorá je povinná zachovať tovar podľa článku 85 alebo článku 86, urobiť primerané opatrenia na jeho predaj. Pokiaľ je to možné, musí druhej strane oznámiť úmysel tovar predat'.

STANOVISKO

Výraz „oznámenie“ zahŕňa aj elektronické formy komunikácie za predpokladu, že adresát súhlasil, výslovne alebo konkludentne, s prijímaním elektronickej komunikácie tohto typu, formátu a na konkrétnu adresu.

KOMENTÁR

88.1. Oznámenie o úmysle predat' tovar môže byť druhej strane doručené elektronickou formou. Dôležitým je doručenie správy druhej strane, a nie forma doručovanej správy.

88.2. Vo vzťahu k účinnosti elektronickej formy oznámenia o prekážke druhej strane pozri komentár k článku 15 a 27.

Pozri tiež čl. 5 Modelového zákona UNCITRAL o elektronickom obchodovaní.

POZNÁMKY

1. CISG-AC je súkromnou iniciatívou podporovanou Institute of International Commercial Law pri Pace University School of Law a Centre for Commercial Law Studies, Queen Mary, University of London. Poradná rada Dohovoru o medzinárodnej kúpe tovaru (CISG-AC) má za úlohu podporovať štúdium Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru (CISG) a presadzovať a pomáhať pri jeho jednotnom výklade.

Pri svojom prvom zasadnutí v Paríži v roku 2001 bol za predsedu CISG-AC zvolený na trojročné obdobie profesor Peter Schlechtriem z Freiburskej univerzity v Nemecku. Dr. Loukas A. Mistelis z Centre for Commercial Law Studies, Queen Mary bol zvolený za sekretára. CISG-AC pozostával z nasledovných členov: Professor Emeritus Eric E. Bergsten, Pace University; Prof. Michael Joachim Bonell, University of Rome La Sapienza; Prof. E. Allan Farnsworth, Columbia University School of Law; Prof. Alejandro M. Garro, Columbia University School of Law; Prof. Sir Roy M. Goode, Oxford; Prof. Sergei N. Lebedev, Maritime Arbitration Commission of the Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation; Prof. Jan Ramberg, Professor of Private Law, University of Stockholm, Faculty of Law; Rector, Graduate School of Law, Riga, Latvia; Prof. Peter Schlechtriem, Freiburg University; Prof. Hiroo Sono, Faculty of Law, Kyushu University; Prof. Claude Witz, Universität des Saarlandes and Strasbourg University.

Členovia Rady sú volení Radou. Na zasadnutí v Ríme v júni 2004 CISG-AC zvolilo ďalších členov, Prof. Pilar Perales Viscasillas, Universidad Carlos III de Madrid a Prof. Ingeborg Schwenzer, University of Basel.

**Prehliadka tovaru a oznámenie o vadách tovaru
články 38 a 39 [2]**

Forma citácie: CISG-AC Stanovisko č. 2, Prehliadka tovaru a oznámenie o vadách tovaru: články 38 a 39, 07.06.2004. Spravodajca: Emeritný profesor Eric E. Bergsten, Pace University School of Law, New York

*Slovenský preklad: JUDr. Juraj Kotrusz, tvorca databázy CISG Slovakia – www.cisg.sk
Preklad do slovenského jazyka bol vytvorený so súhlasom CISG Advisory Council. Použitie prekladu je viazané na predchádzajúci súhlas jeho autora. Jediným autentickým znením stanoviska je anglické znenie.*

Prijaté CISG-AC jednomyseľne. Reprodukcia stanoviska je povolená.

PETER SCHLECHTRIEM *predseda*

ERIC E. BERGSTEN, MICHAEL JOACHIM BONELL, ALEJANDRO M. GARRO,
ROY M. GOODE, SERGEI N. LEBEDEV, PILAR PERALES VISCASILLAS, JAN
RAMBERG, INGEBORG SCHWENZER, HIROO SONO, CLAUDE WITZ, *členovia*
LOUKAS A. MISTELIS, *sekretár*

Článok 38 CISG

1. Hoci kupujúci musí prezrieť tovar alebo zabezpečiť v čase podľa okolností čo najkratšom, nie je zakotvená osobitná sankcia pre nesplnenie tejto povinnosti. Ak však kupujúci túto povinnosť nesplní a tovar vykazuje vadu, ktorá mohla byť zistená pri prehliadke, lehota na oznámenie povahy týchto väd podľa článku 39 začína plynúť od momentu, kedy ich kupujúci „mal zistiť“.

2. Kedy je praktické, a nie len možné prezrieť tovar, závisí od okolností konkrétneho prípadu. Častokrát je z obchodného hľadiska praktické prezrieť tovar okamžite po jeho prevzatí, a to najmä v prípadoch tovaru podliehajúceho skaze. V iných prípadoch, napríklad v prípade komplikovaných strojov, nie je z obchodného hľadiska praktické zistiť vady, okrem viditeľného vonkajšieho poškodenia alebo inej zjavnej vady, až do momentu, kedy mohla byť vada zistená pri používaní tovaru na účel, na ktorý bol určený. Ak je tovar určený na ďalší predaj, prehliadka tovaru bude často vykonaná až ďalším kupujúcim. Ďalší príklad je uvedený v článku 38 ods. 3.

3. Lehota na zistenie skrytých väd začína plynúť od momentu, kedy sa skryté vady stanú viditeľnými.

Článok 39 CISG

1. Lehota na oznámenie väd tovaru podľa článku 39 začína plynúť od momentu, keď kupujúci vady zistil alebo ich „mal zistiť“. Kupujúci „mal zistiť“ vady tovaru do uplynutia lehoty na prezretie tovaru podľa článku 38 alebo v momente prevzatia tovaru v prípade väd, ktoré sú okamžite zjavné.

2. Okrem prípadov väd, ktoré sú okamžite zjavné, celková doba na oznámenie väd po doručení tovaru sa skladá z dvoch lehôt, lehoty na prezretie tovaru podľa článku 38 a lehoty na oznámenie väd tovaru podľa článku 39. Dohovor vyžaduje, aby tieto dve lehoty boli rozlišované a ponímané oddelene, a to dokonca aj v prípadoch, kedy skutkové okolnosti umožňujú spojenie oboch lehôt do jednej lehoty na oznámenie väd.

3. Primeraná doba na oznámenie väd po tom, čo kupujúci zistil vady alebo mal zistiť vady sa líši v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. V niektorých prípadoch musí byť oznámenie urobené ešte v ten istý deň. V iných prípadoch bude primeraná dlhšia lehota. Neexistuje žiadna fixne stanovená lehota, či už 14 dní alebo mesiac, ktorá by bola primeraná v každom prípade, bez toho aby sa prihliadalo na okolnosti konkrétneho prípadu. Medzi okolnosti prípadu, na ktoré je potrebné prihliadať, patria charakteristika tovaru, povaha vady, postavenie zmluvných strán a relevantné obchodné zvyklosti.

4. Oznámenie o vadách by malo obsahovať informácie dostupné kupujúcemu. V niektorých prípadoch to znamená, že kupujúci musí vadu podrobne identifikovať. V iných prípadoch bude kupujúci schopný vadu len opísať. V takom prípade je postačujúcou identifikáciou vady oznámenie, v ktorom sú opísané vonkajšie prejavy (príznaky) vady.

KOMENTÁR

1. Úvod

Ustanovenia o oznámení kupujúceho predávajúcemu, že dodaný tovar vykazuje vady patrili medzi najdiskutovanejšie otázky v rámci prípravy textu CISG. Správna interpretácia týchto ustanovení je preto jednou z najkontroverznejších otázok aplikácie Dohovoru, nakoľko zahŕňa tak posúdenie skutkových, ako aj právnych otázok, ako to bude preukázané v prílohe k tomuto stanovisku.

2. Vnútroštátne právne úpravy

2.1 Rozdielne názory na náležitosti oznámenia, ktoré sa ukázali pri tvorbe CISG a jeho interpretácii, sú vo veľkej miere dôsledkom rozdielov vo vnútroštátnych úpravách kúpnej zmluvy. Tieto úpravy sú vo všeobecnosti postavené na jednej z troch koncepcií:

1. Kupujúci musí oznámiť predávajúcemu povahu väd tovaru v krátkej dobe po doručení tovaru. Prípustná lehota je buď presne stanovená, napr. osem dní, alebo je použitý výraz „bezodkladne“.
2. Kupujúci musí oznámiť predávajúcemu povahu väd tovaru pred jeho „prijatím“, čím tento tovar odmietne, najčastejšie spolu s odstúpením od zmluvy. Kupujúci však nemá povinnosť prezrieť tovar alebo oznámiť vady v určitej stanovenej lehote na to, aby si mohol uplatniť svoje práva z porušenia zmluvy.
3. Kupujúci musí oznámiť vady tovaru. Toto oznámenie nemusí byť také podrobné ako v prípade právnych poriadkov uvedených v prvej skupine a musí byť uskutočnené v „primeranej lehote“.

2.2. Právne poriadky patriace do prvej skupiny zdôrazňujú bezpečnosť transakcie pre predávajúceho. Uplatnenie nárokov z väd tovaru v podstatne dlhom čase po doručení tovaru

je podozrivé, neumožňuje predávajúcemu overiť si existenciu vád v čase dodania tovaru a znižuje možnosť minimalizovania následkov vadnosti tovaru jeho opravou alebo výmenou.

2.3. Právne poriadky patriace do druhej skupiny zdôrazňujú právo kupujúceho byť odškodnený za nesplnenie povinnosti predávajúceho dodať tovar bez vád. Zbaviť kupujúceho všetkých nárokov z vád len z dôvodu, že ich neoznámil v určenej lehote je považované za neprimerane prísnu sankciu. Kupujúci má automaticky zníženú šancu na náhradu svojej ujmy v prípade, ak si neuplatní nárok z vád tovaru v primeranej lehote, nakoľko je stranou, ktorá nesie dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu existencie vady tovaru v čase doručenia tovaru. Keďže kupujúci má povinnosť zabrániť vzniku ďalšej škody, akákoľvek škoda vzniknutá kupujúcemu v dôsledku vady tovaru po tom, ako kupujúci zistí túto vadu, nebude kupujúcemu nahradená. Táto skupina zahŕňa mnoho rozvinutých ako aj mnoho rozvojových štátov.

2.4. Právne poriadky v tretej skupine sa snažia vytvoriť rovnováhu medzi zabezpečením transakcie v prospech predávajúceho a zabezpečením, že kupujúcemu bude nahradená škoda spôsobená nedodržaním povinnosti predávajúceho dodať tovar bez vád. Požiadavka na oznámenie vád tovaru je niekedy odôvodňovaná potrebou podporovať dodržiavanie dobromyseľnosti v medzinárodnom obchode kupujúcim.

3. História vzniku

a) Povinnosť prezrieť tovar podľa článku 38

3.1. Hlavní tvorcovia textu Jednotného zákona o medzinárodnej kúpe tovaru (ULIS), ktorý bol základom pre úpravu CISG, pochádzali z právnych systémov, ktoré vyžadujú striktné podmienky pre oznámenie vád. Z toho dôvodu aj článok 38 ULIS uvádzal, že kupujúci musí prezrieť tovar „okamžite“, pričom tento pojem bol bližšie špecifikovaný v článku 11 ULIS ako „najkratšia možná doba s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu“. Článok 39 ULIS predpisoval, že [kupujúci] „je povinný oznámiť vady tovaru okamžite po tom, ako ich zistil alebo mal zistiť.“ Toto ustanovenie malo taktiež znamenať, že oznámenie má byť urobené v najkratšej možnej dobe. Jediným zjemnením tohto striktného pravidla bol článok 40, ktorý uvádzal, že predávajúci sa nemôže dovoliavať nesplnenia povinnosti oznámiť vady tovaru v súlade s článkom 39 „ak vady tovaru boli spôsobené skutočnosťami, o ktorých predávajúci vedel alebo nemohol nevedieť a s ktorými neoboznámil kupujúceho.“ [3]

3.2. Účasť širšieho okruhu právnych poriadkov pri príprave textu CISG na pôde UNCITRAL viedla k viacerým modifikáciám striktného pravidla o oznámení vád podľa článkov 38 a 39 ULIS. Väčšina námietok sa týkala situácie, kedy kupujúci tovar ďalej predal a odoslal ďalšiemu kupujúcemu bez toho, aby otvoril kontajnery alebo balenia s tovarom, nakoľko by to nebolo praktické. Pracovná skupina UNCITRAL považovala použitie „flexibilných formulácií“ v prípade ustanovení článku 38 ods. 2 a ods. 3 CISG za „korešpondujúce s týmito námietkami“.[4] Na ďalšom rokovaní sa Pracovná skupina ešte vzdialila od striktného pravidla formulovaného v ULIS tým, že prehliadka tovaru sa má podľa článku 38 ods. 1 CISG uskutočniť „v čase podľa okolností čo najkratšom.“[5]

b) Povinnosť oznámiť vady tovaru podľa článku 39

3.3. Menšia diskusia sa na pôde UNCITRAL viedla o povinnosti oznámiť vady podľa článku 39. Napriek tomu bola povinnosť „okamžite“, teda v najkratšom možnom čase, oznámiť vady

uvedená v článku 39 ULIS doplnená tak, že oznámenie o vadách tovaru sa musí uskutočniť „v primeranom čase“ po tom, čo ich zistil alebo ich mal zistiť. Zároveň bolo zdôraznené, že „posúdenie čo predstavuje ‘primeranú lehotu’ samozrejme závisí od posúdenia konkrétnych okolností každého prípadu.“[6]

3.4. Na rozdiel od situácie na pôde UNCITRAL, v rámci Diplomatickej konferencie neprebíhala takmer žiadna diskusia o článku 38, ale viedla sa intenzívna diskusia o článku 39. Väčšinou je charakterizovaná ako rozpor medzi zástupcami rozvojových krajín a zástupcami rozvinutých krajín. Argumenty pre zmenu postupu pri oznámení väd spočívali najmä v neprípustných následkoch pre kupujúcich z rozvojových krajín, ktorí niekedy nemajú možnosť prezrieť tovar alebo zabezpečiť jeho prehliadku ani do jedného roka po jeho doručení, a preto je pre nich nemožné oznámiť vady v skoršej lehote. Táto diskusia však môže byť charakterizovaná aj ako rozpor medzi zástupcami právnych poriadkov so striktnými pravidlami pre oznamovanie väd a zástupcami právnych poriadkov, ktoré nevyžadujú oznámenie väd pre uplatňovanie nárokov z väd tovaru. Ako bolo uvedené na Diplomatickej konferencii jedným z hlavných zástancov zmeny v podmienkach oznámenia väd tovaru, „Obchodníci zo štátov, ktoré nepoznajú povinnosť oznámenia väd by boli neprávom penalizovaní za to, že si neboli vedomí nových požiadaviek na uplatňovanie svojich práv.“[7]

3.5. Bolo navrhnutých niekoľko novelizácií článku 39 s cieľom obmedziť negatívne dôsledky pre kupujúceho, ktorý si včas nesplnil povinnosť oznámiť vady predpísaným spôsobom, dokonca bolo navrhnuté úplné vypustenie článku 39 ods. 1. Nakoniec bolo s cieľom uspokojiť všetky uvedené požiadavky doplnené úplne nové ustanovenie, a to súčasný článok 44. Uvádza, že kupujúci môže znížiť kúpnu cenu alebo požadovať náhradu škody s výnimkou ušlého zisku, ak neoznámil vady postupom podľa článku 39 z ospravedlniteľných dôvodov.

4. Všeobecný komentár k článkom 38, 39, 40 a 44

4.1. Povinnosť prezrieť tovar uvedená v článku 38 je zakotvená s cieľom určiť moment, kedy v prípade, že nebola uskutočnená prehliadka tovaru, nastupuje nevyvrátiteľná domnienka o tom, že kupujúci „mal zistiť“ vady tovaru, ako to uvádza článok 39. Nesplnenie povinnosti prezrieť tovar nespôsobuje iné právne následky. Existujú ďalšie prípady, kedy mal kupujúci zistiť vady tovaru aj bez toho, aby ho prezrel. Napríklad kupujúci má zistiť vady tovaru, ktoré sú zjavné už pri jeho doručení. Rovnako, aj keby článok 38 neexistoval, správna interpretácia článku 39 by viedla k záveru, že kupujúci „mal zistiť“ všetky vady tovaru, ktoré by mohli byť zistené pri náležitej prehliadke tovaru. Podmienka, že kupujúci „mal zistiť“ vady tovaru, zakotvená v článku 39 je teda koncepciou súvisiacou s článkom 38, ale nezávislou od neho.

4.2. Táto skutočnosť je dôležitá aj pre správnu interpretáciu článku 44. Článok 44 oprávňuje kupujúceho znížiť kúpnu cenu alebo požadovať náhradu škody s výnimkou ušlého zisku, ak kupujúci neurobil oznámenie o vadách podľa článku 39 z ospravedlniteľných dôvodov, či už je takýmto dôvodom skutočnosť, že kupujúci nevedel o vadách, hoci o nich mal vedieť, alebo skutočnosť, že kupujúci neurobil oznámenie o vadách, o ktorých vedel.

4.3. Je otázne, či článok 44 vytvoril novú úpravu vo vzťahu k oznámeniu väd tovaru, nakoľko články 38 a 39 môžu byť interpretované tak, že umožňujú riešenie, ktoré je následne výslovne uvedené v článku 44. Navyše niektoré sudy pri aplikácii ULIS opustili striktné požiadavky na oznámenie väd uvedené v článkoch 38 a 39 tým, že použili článok 40, teda predpokladali, že predávajúci v čase dodania vadného tovaru „nemohol nevedieť“ o vadách, čím umožnili kupujúcemu odvolávať sa aj na oneskorené alebo neúplné oznámenie o vadách.[8] Rovnaký

účel by bolo možné dosiahnuť prostredníctvom článku 40 CISG, ktorý je v podstate identický s článkom 40 ULIS. Zakotvenie článku 44 na Diplomatickej konferencii však jasne potvrdzuje posun k menej striktnému pravidlu oznamovania väd, ako bolo pôvodne navrhnuté v UNCITRAL.

4.4. Výsledok prípravných prác na uvedených článkoch sa skôr približuje k právnej úprave štátov uvedených v tretej skupine, než k striktnému režimu zakotvenému v právnych poriadkoch štátov v prvej skupine alebo absencii podmienky oznámiť vady tovaru pre uplatňovanie nárokov z väd typickej pre štáty v druhej skupine.

5. Výklad článkov 38 a 39 CISG súdmi

5.1. Ustanovenia upravujúce povinnosť kupujúceho prezrieť tovar a oznámiť zistené vady tovaru predstavujú jedny z najčastejšie posudzovaných otázok v súdnych sporoch z CISG. Je pozoruhodné, že len málo takýchto rozhodnutí pochádza zo štátov, ktorých právne poriadky nevyžadujú oznámenie väd pre uplatňovanie nárokov z väd tovaru. Vo všeobecnosti je však z týchto štátov málo rozhodnutí týkajúcich sa ktoréhokoľvek ustanovenia CISG. Rovnako je pomerne málo rozhodnutí zo štátov, ktorých právne poriadky vyžadujú, aby oznámenie o vadách bolo urobené v primeranej lehote. Najviac rozhodnutí pochádza zo štátov, ktorých právne poriadky zakotvujú pomerne striktnú úpravu náležitostí oznámenia, ako aj časovej lehoty pre jeho odoslanie predávajúcemu. Z toho vyplýva, že analýza súdnych rozhodnutí sa bude vo veľkej miere vzťahovať na sudy týchto štátov.

5.2. Hoci väčšina rozhodnutí, ktoré boli doteraz poskytnuté, je po skutkovej stránke nesporná, niektoré sudy mali tendenciu vykladať články 38 a 39 vo svetle analogických ustanovení ich vnútroštátneho práva. Zreteľné to bolo najmä v prípade štátov, ktorých vnútroštátna úprava je obdobná ako úprava v rámci CISG.[9] Hoci metóda interpretácie CISG pomocou vnútroštátnej úpravy, ktorá vyžaduje oznámenie väd v primeranej lehote, nie je v súlade s článkom 7 ods. 1 CISG, nakoľko nekladie dôraz na medzinárodný charakter Dohovoru[10], výsledok takejto interpretácie v konkrétnych prípadoch prináša požadované výsledky.

5.3. Situácia je však podstatne odlišná v prípade štátov, pri ktorých je právna úprava článkov 38 a 39 CISG omnoho zhovievavejšia ku kupujúcemu, ako je to v prípade ich domácich právnych úprav alebo v prípade štátov, ktoré boli zmluvnou stranou ULIS a majú k dispozícii početnú judikatúru k nemu. Niekoľko súdov sa vyjadrilo, že v novej úprave nevidí výraznejšiu zmenu.[11] Väčšina súdov sa však snaží interpretovať články 38 a 39 správne. Nie je prekvapujúce, že východisko pre posúdenie, či bol tovar prezretý „v čase podľa okolností čo najkratšom“, či bola prehliadka dostatočná, či boli vady oznámené v primeranom čase po tom, ako boli zistené a či bolo oznámenie dostatočne podrobné, predstavovali doterajšie skúsenosti súdov s aplikáciou domáceho práva a ULIS. Takisto nie je prekvapujúce, že tieto rozhodnutia kladú na kupujúceho väčšie nároky, než rozhodnutia pochádzajúce zo štátov, ktoré tradične vyžadovali od kupujúceho, aby oznámil vady v primeranej lehote.

5.4. Viacero súdov vyššej inštancie z týchto štátov sa snažilo poskytnúť návod pre určenie dĺžky primeranej lehoty na oznámenie väd tovaru. Zrejme z dôvodu, že je ťažké poskytnúť presný návod na zhodnotenie jednotlivých obchodných a iných relevantných faktorov, jednou z techník bola snaha stanoviť lehotu, ktorá bude považovaná za primeranú, ak sa nepreukáže opak. Rakúsky najvyšší súd (Oberster Gerichtshof) považoval za všeobecne primeranú lehotu 14 dní[12], kým Obergericht Kanton Luzern zo Švajčiarska navrhol mesačnú lehotu.[13] Hoci

tieto rozhodnutia vyjadrujú snahu zmierniť prísne podmienky na oznámenie väd, ktoré sú vo všeobecnosti vyžadované v týchto krajinách, problémy so stanovením všeobecnej primeranej lehoty sú opísané v rozhodnutí nemeckého najvyššieho súdu (Bundesgerichtshof) z roku 1999.[14]

5.5. Kupujúci kúpil brúsny nástavec a namontoval ho na stroj na výrobu papiera. Deväť dní po tomto namontovaní sa brúsny nástavec úplne pokazil. Kupujúci sa domnieval, že poškodenie bolo spôsobené nesprávnym používaním zamestnancami, a preto vo vzťahu k samotnému nástavcu nepodnikol žiadne kroky. Tri týždne po pokazení brúsneho nástavca sa kupujúci papiera, ktorý bol vyrobený v období, keď bol namontovaný predmetný brúsny nástavec, sťažoval, že v papieri sa nachádza hrdza. O desať dní neskôr kupujúci poveril znalca, aby zistil pôvod hrdze. O ďalšie dva týždne znalec oznámil, že hrdza sa do papiera dostala v dôsledku použitia predmetného brúsneho nástavca. Kupujúci oznámil túto vadu nástavca predávajúcemu tri dni po doručení správy od znalca.

5.6. Niet pochyb, že oznámenie o vadách odoslané kupujúcim tri dni po doručení znaleckého posudku bolo oznámením v primeranej dobe po tom, čo sa kupujúci dozvedel, že pokazenie brúsneho nástavca, ako aj hrdza v papieri vyrobenom počas používania nástavca mali pôvod vo vadách nástavca. Napriek tomu je pozoruhodné, že Bundesgerichtshof rozhodol, že oznámenie bolo urobené včas, hoci bolo urobené až po uplynutí viac ako deviatich týždňov od doručenia tovaru a sedem týždňov od prvých problémov s tovarom.

5.7. Súd poukázal na zistenie odvolacieho súdu, že sa jednalo o skrytú vadu brúsneho nástavca, takže lehota na prezretie tovaru, ani lehota na oznámenie väd nemohla začať plynúť skôr, než sa nástavec pokazil. Odvolací súd uviedol, že po pokazení nástavca mal kupujúci vedieť o tom, že nástavec má vady, a preto primeraná lehota na oznámenie väd začala plynúť od tohto dňa. Bundesgerichtshof s tým nesúhlasil. Akceptoval tvrdenie kupujúceho, že on sám nemal možnosť okamžite zistiť, či sa nástavec pokazil v dôsledku jeho vady alebo v dôsledku nesprávnej obsluhy zo strany personálu. Z toho dôvodu momentom pokazenia nástavca nezačala plynúť lehota na oznámenie väd podľa článku 39, ale lehota na prezretie tovaru podľa článku 38.[15]

5.8. Súd potom počítal lehotu na oznámenie väd, keď priznal kupujúcemu týždeň na rozhodnutie o tom, či požiadať o vypracovanie znaleckého posudku za účelom zistenia povahy vady. Vypracovanie znaleckého posudku trvalo znalcovi v tomto prípade dva týždne, pričom súd považoval túto dĺžku za primeranú. K takto vypočítaným trom týždňom pripočítal súd štyri týždne ako lehotu na oznámenie väd tovaru od momentu, kedy kupujúci zistil alebo mal zistiť vady. Súd charakterizoval štvortýždňovú lehotu na oznámenie väd ako „regelmässig“, teda „zvyčajnú“ alebo „obvyklú“. Týmto spôsobom súd vypočítal, že oznámenie o vadách urobené po siedmych týždňoch od pokazenia brúsneho nástavca bolo urobené včas.

5.9. Tento výpočet lehoty na oznámenie väd uskutočnený súdom je možné vykladať dvoma spôsobmi. Prvým je, že súd stanovil kupujúcemu jediná lehotu siedmych týždňov od momentu, kedy sa poprvýkrát dozvedel o prejavoch vady tovaru, ktoré ho mali upozorniť na to, že brúsny nástavec má skrytú vadu. Ak je tento spôsob výkladu rozhodnutia správny, súd rozhodol v rozpore s právnou úpravou CISG, ktorá stanovuje dve oddelené lehoty.

5.10. Druhý spôsob výkladu je, že súd počítal s dvoma oddelenými lehotami tak, ako ich uvádza CISG. Súd poskytol kupujúcemu tri týždne na prehliadku nástavca prostredníctvom

znalca v súlade s článkom 38, pričom táto lehota začala plynúť od momentu, keď sa brúsny nástavec pokazil, a nie až od momentu, keď sa sťažoval zákazník na prítomnosť hrdze v papieri. Po uplynutí tejto lehoty na prehliadku tovaru kupujúci „mal vedieť“ o vade nástavca začala plynúť mesačná lehota na podanie oznámenia o vadách, ktorú súd považoval za primeranú. Tento výklad rozhodnutia dokazuje, že nie je zakotvená osobitná sankcia pre nedodržanie lehoty na prezretie tovaru stanovenej v článku 38. Kupujúci v tomto prípade totiž dostal znalecký posudok až 46 dní po pokazení brúsneho nástavca, teda asi o tri týždne neskôr, ako „sa mal dozvedieť“ o vade podľa výpočtu Bundesgerichtshof. Z toho dôvodu kupujúcemu, namiesto súdom vypočítaných troch týždňov na zistenie povahy vady brúsneho nástavca a štyroch týždňov na oznámenie vady, trvalo zistenie vady šesť týždňov a oznámenie vady len tri týždne.

5.11. Pri oboch spôsoboch výkladu uvedeného rozhodnutia mal kupujúci na oznámenie vady sedem týždňov od pokazenia nástavca.

5.12. Rozhodnutie súdu o tom, že lehota štyroch týždňov odkedy kupujúci „mal zistiť“ vady tovaru do momentu odoslania oznámenia o vadách je primeraná, je potrebné analyzovať z pohľadu skutkových okolností prípadu. Lehota jedného mesiaca od momentu odkedy sa kupujúci dozvedel alebo mal dozvedieť o vadách tovaru sa zdá byť trochu prídlhá, aby bola považovaná za „regelmässig“, teda „zvyčajne“ alebo „obvykle“ primeraná lehota. Na druhej strane však lehota jedného mesiaca alebo dokonca aj dlhšia lehota na oznámenie väd môže byť primeraná vzhľadom na skutkové okolnosti konkrétneho prípadu.

5.13. Najväčším prínosom rozhodnutia Bundesgerichtshof, rovnako ako v prípade Oberster Gerichtshof v Rakúsku a Obergericht Kanton Luzern vo Švajčiarsku, je jasné pokyn nemeckým súdom, že by mali akceptovať dlhšiu lehotu pre oznámenie väd, ako v prípade ULIS alebo § 377 HGB.

5.14. Ešte jeden aspekt rozhodnutia Bundesgerichtshof stojí za komentár a vyzdvihnutie. Staršie rozhodnutia nemeckých súdov vyžadovali od kupujúceho, aby informoval predávajúceho podrobne o povahe väd tovaru. Toto však môže byť niekedy nad silu kupujúceho, hlavne v prípadoch, keď kupujúci nemá technické znalosti na zistenie závady tovaru. V skúmanom prípade Bundesgerichtshof jasne uvádza, že kupujúci stroja alebo technického zariadenia je povinný opísať len vonkajšie prejavy, a nie vysvetliť dôvody vzniku týchto prejavov. Oznámenie o vadách poskytnuté v predmetnom prípade kupujúcim uvádzalo, že kupujúci papiera, ktorý bol vyrobený pomocou vadného brúsneho nástavca, v ňom našiel kovové piliny. Kupujúci preto vyjadril podozrenie, že brúsny nástavec bol vadný. Súd posúdil takéto oznámenie o vadách ako dostatočne určité a podrobné vzhľadom k znalostiam kupujúceho. Dá sa tiež predpokladať, že opísanie vonkajších prejavov vady zvyčajne umožňuje predávajúcemu posúdiť, aké ďalšie kroky je potrebné podniknúť na riešenie situácie.

5.15. Na druhej strane francúzsky Cour de Cassation vo svojom rozhodnutí z 26.05.1999 odmietol stanoviť určitú lehotu ako primeranú.[16] Uviedol, že odvolací súd „na základe zistených skutkových okolností využil svoje suverénne právo uváženia, keď rozhodol, že kupujúci prezrel tovar bez zbytočného odkladu a v primeranej lehote, vzhľadom na charakter tovaru [laminované kovové platne] a kupujúci oznámil predávajúcemu jeho vady v primeranej

lehote v súlade s článkom 39 ods. 1 CISG.“ Toto rozhodnutie výrazne podporilo koncepciu, že lehoty na prezretie tovaru podľa článku 38 a oznámenie väd tovaru podľa článku 39 sú nevyhnutne závislé od okolností konkrétneho prípadu, ktorým kupujúci musel čeliť.

Judikatúra k článkom 38 a 39 CISG

Pripravená pre CISG Advisory Council, január 2004 [*]

ako príloha k

CISG Advisory Council

Stanovisko č. 2

Prehliadka tovaru a oznámenie o vadách tovaru články 38 a 39

Nasledujúci text poskytuje prehľad dostupnej judikatúry k týmto ustanoveniam CISG. Rozdeľuje ich na skupiny podľa otázok, ktorými sa zaoberajú a uvádza k nim kľúčové slová. Tento prehľad judikatúry nie je vyčerpávajúci [**]

Pre podrobné odôvodnenie uvedených rozsudkov, pozri:

<<http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/casecit.html>>, kde sa nachádzajú plné znenia týchto rozhodnutí alebo odkazy na plné znenia.

Tri skupiny právnych otázok:

1. *Rozsah a lehota na prehliadku tovaru (článok 38)*
2. *Forma a obsah oznámenia o vadách (článok 39)*
3. *Lehota na oznámenie väd tovaru (článok 39)*

1. Rozsah a lehota na prehliadku tovaru: článok 38

Súd	Dátum rozhodnutia	Spisová značka	Tovar	Dostatočná prehliadka?
Belgicko:				
Rb Hasselt	06.03.2002	A.R. 2703/01	Valce s vyrazenými číslami	Nie; kupujúci mal skontrolovať čísla, a nie spoliehať sa na svojich odberateľov
Rb Ieper	29.01.2001	Nedostupná	Chladiace zariadenia	Áno; bolo potrebné dlhšie užívanie na zistenie väd
Rb Kortrijk	06.10.1997	A.R. 4143/96	Nespracované vlákna	Áno; nebolo potrebné rozbaľiť balenia kvôli prehliadke
Dánsko:				
Maritime & Commercial Court of Copenhagen	31.01.2002	H-0126-98	Mrazené ryby	Nie; vzorka mala byť rozmrazená a analyzovaná
Fínsko:				
Helsinki Court of Appeal	30.06.1998	S 96/1215	Pleťová kozmetika (skrytá vada: refukcia Vitamínu A počas záručnej doby)	Áno; analýza trvala dlhšiu dobu, desať týždňov od doručenia do oznámenia je OK v zmysle článku 38
Turku Court of	12.11.1997	S 97/324	Konzervované potraviny	Áno, súd súhlasil so spoliehaním sa

Appeal				kupujúceho na sťažnosti svojich odberateľov, nakoľko on sám nemohol prezrieť obsah konzerv
Francúzsko:				
Cour d'appel Paris	06.11.2001	2000/04607	Káble pre výťahy	Nie, vady mali byť zistené najneskôr pri opätovnom balení káblov 8 dní po dodaní
Cour de Cassation	26.05.1999	P 97-14.315 Arret 994D <i>Schreiber v. Thermo Dynamique</i>	Laminované kovové platne	Áno; 11 dní bolo včas vzhľadom na zložité zaobchádzanie s kovom (oznámenie odoslané 20 dní po prehliadke, tiež včas); vrátené súdu nižšieho stupňa
Nemecko:				
Landgericht Berlin	21.03.2003	Nedostupná	Textil	Nie; hoci skryté vady sa prejavili až pri farbení textilu
Landgericht Munchen	27.02.2002	5 HKO 3936/00	Kovové konzoly pre televízne obrazovky	Áno; kupujúci nemá povinnosť skúmať tovar z hľadiska jeho bezpečnosti pre elektrické využitie
Landgericht Trier	29.03.2001	7 HKO 204/99	Mobilné telefóny (niektoré vymenené za dlažobné kocky)	Nie; vonkajšia prehliadka mala zistiť znaky manipulácie s tovarom
Oberlandesgericht Oldenburg	05.12.2000	12 U 40/00	Kultivátory	Nie; vady oznámené kupujúcim po prvom použití 3 mesiace po doručení tovaru
Oberlandesgericht Köln	13.11.2000	16 U 45/00	Zástrčkové prepojenia	Nie; tovar nebol prezretý pred ďalším predajom
Oberlandesgericht Koblenz	18.11.1999	2 U 1556/98	Textil z dutého vlákna	Nie; zjavné vady majú byť zistené do týždňa
Oberlandesgericht Thüringen	26.05.1998	8 U 1667/97	Živé ryby	Nie; hoci je vírus skrytou vadou, ale tovar musí byť aj tak prezretý
Landgericht Paderborn	25.06.1996	7 O 147/94	Plasty	Áno; vadu bolo možné zistiť len s ťažkosťami
Landgericht Ellwangen	21.08.1995	1 KfH O 32/95	Paprika	Áno; problém s obsahom etylén-oxidu sa považoval za skrytú vadu
Holandsko:				
Rb Rotterdam	20.01.2000	HAZA 99-325	Čerešne	Nie; nevhodné balenie malo byť zistené
Hof s'Hertogenbosch	15.12.1997	C9700046/HE	Norkové kožuchy	Nie; tovar nebol prezretý pred ďalším predajom
Rb Roermond	19.12.1991	900366	Mrazený syr	Kupujúci mal rozmraziť vzorku a skontrolovať ju podľa článku 38
Španielsko:				
Audiencia de Barcelona	20.06.1997	755/95-C	Farbivo na textil	Nie; napriek tomu, že išlo o skryté vady, kupujúci čakal aj po sťažnostiach tretích osôb až kým predávajúci podal žalobu na zaplatenie kúpnej ceny
Švajčiarsko:				
Pretura di Locarno-Campagna	27.04.1992	6252	Nábytok	Nie; nemal sa spoliehať na zákazníkov
Rozhodcovia:				
ICC International Court of Arbitration	?06.1999	9187	Coke	Nedostatočná prehliadka podľa článku 38 prostredníctvom tretej osoby nezaväzuje kupujúceho, výnimka podľa článku 44
ICA Russian Federation Arbitration	12.03.1996	166/1995	Neuvedený	Áno; chýbajúci certifikát kvality, zistenie až po niekoľkých dňoch je OK
CIETAC Arbitration (China)	04.08.1988	Nedostupná	Súčiastky do kalkulačiek	Nie; prehliadka až 4 mesiace po doručení-podľa zmluvy do 60 dní

2. Forma a obsah oznámenia o vadách: článok 39

Súd	Dátum rozhodnutia	Spisová značka	Tovar	Dostatočná forma a obsah oznámenia?
Belgicko:				
Cour d'appel Mons	08.03.2001	R.G. 242/99	Medaily	Nie; nebolo preukázané
Rb Kortrijk	16.12.1996	A.R. 4328/93	Oblečenie	Telefonicky OK, ale nedostatočne špecifikované - len "zlá kvalita"
Nemecko:				
Landgericht Stendal	12.10.2000	22 S 234/94	Žulový obklad	Nie; telefonicky OK, ale "neodôvodnené" a nepotvrdené.
Landgericht Köln	30.11.1999	89 O 20/99	Fasádny obklad	Nie; "nesprávne označené" nedostatočne špecifikovaná vada a množstvo vadného tovaru
Landgericht Regensburg	24.09.1998	6 O 107/98	Oblečenie	Nie; faxy nedostatočne špecifikovali vady
Landgericht Erfurt	29.07.1998	3 HKO 43/98	Podrážky na topánky	Nie; dva listy nedostatočne špecifikovali vady
Landgericht München	09.07.1997	7 U 2070/97	Kožený Tovar	Nie; "tovar nezodpovedá špecifikácii a nemôže byť predaný zákazníkom" alebo "250 kusov bolo nesprávne označených"
Oberlandesgericht Koblenz	31.01.1997	2 U 31/96	Prikrývky	Nie; nedostatočne špecifikovali vady, pretože oznámenie nešpecifikovalo ktoré vzory chýbajú
Oberlandesgericht Köln	08.01.1997	27 U 58/96	Stroje	Nie; oznámenie nebolo preukázané
Bundesgerichtshof (Supreme Court)	04.12.1996	VIII ZR 306/95	Software a tlačiarne	Nie; nešpecifikovalo či sa chýbajúce doklady vzťahujú na tlačiarne alebo software
Landgericht Aachen	19.04.1996	43 O 70/95	Stroje	Nie; oznámenie nebolo preukázané
Landgericht Kassel	15.02.1996	11 O 4187/95	Mramor	Nie; ústne oznámenie tretej osobe je nedostatočné
Landgericht Bochum	24.01.1996	Unavailable	Hľuzovky	Nie; nedostatočne špecifikované uviesť „mäkký“ pre červivý tovar
Landgericht Marburg	12.12.1995	2 O 246/95	Stroje	Nie; nedostatočne špecifikované (chýbajúce výrobné čísla) a nepreukázané.
Amtsgericht Kehl	06.10.1995	3 C 925/93	Módne oblečenie	Nie; telefonická forma nebola preukázaná (tiež oneskorene, 6 týždňov)
Landgericht Kassel	22.06.1995	8 O 2391/93	Oblečenie	Nie; telefonická forma nebola preukázaná.
Oberlandesgericht Frankfurt a.M.	23.05.1995	5 U 209/94	Topánky	Nie; telefonická forma nebola preukázaná.
Landgericht München	20.03.1995	10 HKO 23750/94	Slanina	Nie; telefax "tovar je pokazený" nie je dostatočne špecifický
Landgericht München	08.02.1995	8 HKO 24667/93	Software	Nie; nie je dostatočne špecifické, len žiadosť o pomoc
Landgericht Oldenburg	09.11.1994	12 O 674/93	Súčiastky na nákladné autá	Nie; vyžaduje sa nové oznámenie po oprave
Landgericht Frankfurt	13.07.1994	3/13 O 3/94	Topánky	Nie; telefonická forma nebola preukázaná
Amtsgericht Nordhorn	14.06.1994	3 C 75/94	Topánky	Áno; oznámenie o vrátení tovaru v dohodnutej lehote 10 dní
Landgericht Aachen	28.07.1993	42 O 68/93	Drevo	Nie; nezaplatený tovar, nedostatočne špecifikované oznámenie

Landgericht Frankfurt	09.12.1992	3/3 O 37/92	Topánky	Áno; telefonické oznámenie po 19 dňoch (včas)
Landgericht Bielefeld	18.01.1991	15 O 201/90	Slanina	Čiastočne; "znečistená" slanina dostatočne špecifikovaná, ale "nedostatočne vyúdená slanina" nedostatočne špecifikovaná
Landgericht München	03.07.1989	17 HKO 3726/89	Textil, módne oblečenie	Nie; "nedokonale vyhotovenie a nesprávne veľkosti" nie sú dostatočne špecifikované
<u>Taliansko:</u>				
Tribunale di Busto Arsizio	13.12.2002	n.a.	Stroj na recyklovanie plastov	Áno; kupujúci nie je povinný označiť podstatu vzniku vady
Tribunale di Vigevano	12.07.2000	n. 405	Gumenné podrážky na topánky	Nie; nedostatočne špecifikované "[tovar] spôsobuje problémy"
<u>Holandsko:</u>				
Rb Middelburg	01.12.1999	408/98	Stavebný materiál	Prerušené, kým kupujúci preukáže oznámenie
Rb s'Gravenhage	07.06.1995	94/0670	Jablone	Nie; oznámenie nebolo preukázané kupujúcim
<u>Švajčiarsko:</u>				
Obergericht Luzern	29.07.2002	11 01 125	Stroje (tlačiarne)	Nie; len vyjadrené podozrenie, že náplne nie sú vhodné
Bundesgericht (Supreme Court)	28.05.2002	4C.395/2001/rnd	Javorové drevo	Áno; stačí uviesť, že tovar má nízku kvalitu, ak bola kvalita dohodnutá (zmenené rozhodnutie nižšieho stupňa)
Handelsgericht Zürich	17.02.2000	HG 980472	Software a hardware	Nie; nedostatočne špecifikované tvrdenie, že tovar správne nefunguje
Handelsgericht Zürich	21.09.1998	HG 960527/O	Knihy	Nie; nedostatočne špecifikované tvrdenie, že tovar nie je v súlade so zmluvou, hlavne ak kupujúci je odborník
Kantonsgericht Nidwalden	03.12.1997	15/96Z	Nábytok	Nie; nedostatočne špecifikované tvrdenie, že boli dodané "zlé časti"
Handelsgericht Zürich	09.09.1993	HG 930138 U/H93	Nábytok	Nie; oznámenie nebolo preukázané kupujúcim (mal dôkazné bremeno)
<u>Rozhodcovia:</u>				
ICC International Court of Arbitration	23.01.1997	8611/HV/JK	Priemyselné vybavenie	Nie; oznámenie nebolo preukázané

3. Oznámenie väd tovaru v „primeranej lehote“: článok 39 ods. 1

Súd	Dátum rozhodnutia	Spisová značka	Tovar	Oznámenie urobené včas?
Austria:				
Oberster Gerichtshof (Supreme Court)	14.01.2002	7 Ob 301/01t	Chladiaci systém	Áno, obe oznámenia o zjavnej vade (12 dní) a skrytej vady (niekoľko mesiacov). OGH určil všeobecnú lehotu 14 dní.
Oberster Gerichtshof	21.03.2000	10 Ob 344/98	Drevo	Nie; čl. 39 nebol použitý, keď podľa čl. 9 prevážila medzinárodná zvyklosť
Oberster Gerichtshof	27.08.1999	1 Ob 223/99x	Atletické topánky	Nie; 19 dní považovaných za neprimerané
Oberster Gerichtshof	15.10.1998	2 Ob 191/98x	Drevo	Nie; stanovená 14 dňová lehotu pre čl. 38 AJ 39
Oberster Gerichtshof	30.06.1998	1 Ob 273/97x	Ananásy	Nie; Pravidlá COFREUROP v rámci zmluvy sa odkláňajú od čl. 39, vyžadujú okamžité oznámenie
Oberster Gerichtshof	27.05.1997	5 Ob 538/95	Stabilizátory na vŕtačky	Áno; 4 týždne; pripustených 10-14 dní pre obhliadku (38) a mesiac na oznámenie (39)
Oberlandesgericht Innsbruck	01.07.1994	4 R 161/94	Kvety	Nie; 3 mesiace od zistenia väd, 2 mesiace považované za primerané
Belgium:				
Hof van Beroep Gent	08.10.2003	2002/AR/1184	Textil	Nie; nemal čakať na sťažnosti od odberateľov
Hof Gent	12.05.2003	2000/AR/1957	Módne oblečenie	Nie; tri mesiace je príliš neskoro
Rb Veurne	15.01.2003	A/02/00430	Svine na párenie	Nie; rok a pol po doručení, rok po zistení choroby
Hof van Beroep Gent	02.12.2002	1997/AR/384	Oblečenie	Nie; 3 mesiace po doručení
Rb Hasselt	06.03.2002	A.R. 2671/01	Topánky	Nie; nemal čakať na koniec sezóny
Rb Mechelen	18.01.2002	n.a.	Rajčiny	Áno; pár dní, všeobecné podmienky v zmluve stanovujúce 24 hodín sú neplatné
Hof van Beroep Gent	23.05.2001	1999/A/2160	Vlákna	Nie; oznámenie nebolo kupujúcim preukázané (naopak, predávajúci predložil fax, v ktorom kupujúci tovar nazýva „veľmi dobrý“)
Rb Veurne	25.04.2001	A/00/00665	Dieselová električka	Nie; viac ako 2 mesiace; skoršie oznámenie nebolo kupujúcim preukázané (jeho dôkazné bremeno); navrhnutá všeobecná lehotu 1 mesiac
Cour d'appel Mons	08.03.2001	R.G. 242/99	Kovové medaile	Nie; 6 týždňov po doručení (ľahko zistiteľné vady)
Hof van Beroep Gent	28.04.2000	1997/AR/2235	Plastikové tašky	Nie; 14 mesiacov a 5 mesiacov
Rb Hasselt	17.02.2000	n.a.	?	Nie; 8 mesiacov po dodaní
Rb Hasselt	19.05.1999	n.a.	Veveričky	Nie; 6 týždňov
Hof van Beroep Antwerpen	04.11.1998	1995/AR/1558	?	Áno; 20 dní; napriek dohode o maximálnej lehote 14 dní
Rb Kortrijk	27.06.1997	A.R. 651/97	Vlákna (na textil)	Nie; 3 mesiace po dodaní
Rb Hasselt	21.01.1997	A.R. 1972/96	Neónové pútače	Nie; 4 mesiace po dodaní
Rb Kortrijk	16.12.1996	A.R. 4328/93	Oblečenie	Nie; 2 mesiace po dodaní (v módnom priemysle sa vyžaduje rýchlosť)
Rb Hasselt	03.12.1996	A.R. 2987/95	Boilery	Nie; 3 mesiace po zistení

Tribunal Commercial Bruxelles	05.10.1994	R.R. 1.205/93	Topánky	Nie; 9 mesiace po dodaní
Canada:				
Ontario Superior Court of Justice	31.08.1999	98-CV-14293CM	Rámovanie obrazov	Nie; 2 roky po dodaní
Denmark:				
Vestre Landsret	10.11.1999	B-29-1998	Vianočné stromčeky	Áno; 1 a 2 dni, ale po ôsmych dňoch odstúpil od zmluvy
France:				
Cour d'appel de Colmar	24.10.2000	Unavailable	Prídavky do lepidla	Áno; 3 mesiace po dodaní
Cour d'appel de Versailles	29.01.1998	95/1222	High tech obojstranné mlynčeky na pečivo	Áno; niekoľko oznámení: dva mesiace po po úvodných testoch a mesiac po druhom teste (posledné oznámenie 6 a 11 mesiacov po dodaní)
Tribunal de commerce de Besançon	19.01.1998	97 009265	Športové oblečenie pre deti	Áno; 6 mesiacov po dodaní, pretože je „plne v súlade“ s čl. 39 ods. 2, limitom sú 2 roky
Cour d'appel de Grenoble	13.09.1995	93/4126	Syr	Áno; 30 dní po dodaní
Germany:				
Oberlandesgericht München	13.11.2002	U 346/02	Organický jačmeň	Nie; nemal čakať na formálne oznámenie, ale mohol zistiť, že už samotné nedostatky v dokladoch sú vadou tovaru
Oberlandesgericht Rostock	25.09.2002	6U 126/00	Mrazené potraviny	Nie; kupujúci nepreukázal oznámenie
Oberlandesgericht Schleswig	22.08.2002	11 U 40/01	Živé ovce	Nie; čerstvý tovar vyžaduje oznámenie v lehote troch až štyroch dní od dodania
Landgericht Saarbrücken	02.07.2002	8 O 49/02	Dlaždice	Nie; prekročil lehotu 1 mesiaca, napriek tomu, že išlo o skrytú vadu (dlaždice absorbujú tekutiny ako jablkový džús a zanechávajú škvrny)
Oberlandesgericht München	01.07.2002	10 O 5423/01	Módne topánky	Nie; niekoľko mesiacov nemôže byť primeraných v prípade sezónneho tovaru
Landgericht München	30.08.2001	12 HKO 5593/01	Víno	Nie; 8 mesiacov po dodaní, vyžadovala sa kratšia lehota
Oberlandesgericht Saarbrücken	14.02.2001	1 U 324/99-59	Okná a dvere	Nie; viac ako dva roky – čl. 39 ods. 2; 1 mesiac bol považovaný za všeobecne primeraný
Oberlandesgericht Oldenburg	05.12.2000	12 U 40/00	Stroj na maľovanie čiar	Nie; 7 mesiacov po dodaní je neprimerané
Landgericht München	16.11.2000	12 HKO 3804/00	Vybavenie pre pizzeriu	Nie; takmer 1 rok
Oberlandesgericht Koblenz	18.11.1999	2 U 1556/98	Sklenené vlákna	Nie; 3 týždne po dodaní, vady boli jednoducho zistiteľné
Bundesgerichtshof	03.11.1999	VIII ZR 287/98	Mlecí stroj (skrytá vada)	Áno; súd povolil 1 mesiac na oznámenie väd po získaní znaleckého posudku
Landgericht Berlin	25.05.1999	102 O 181/98	Vlákna	Nie; 7 týždňov bolo neprimerané
Bundesgerichtshof	25.11.1998	VIII ZR 259/97	Lepiaci film	Nie; ALE kupujúci sa nepriamo vzdal práva dovolávať sa článkov 38 a 39 (24 dní nebolo včas)
Oberlandesgericht Koblenz	11.09.1998	2 U 580/96	Lepidlo na PVC rúry	Nie; 3 týždne po dodaní, súd pripustil 1 týždeň pre prehliadku a 1 týždeň pre oznámenie
Oberlandesgericht Celle	02.09.1998	3 U 246/97	Vysavače	Nie; 8 a 5 týždňov, oznámenie bolo „pochybné“

Oberlandesgericht Saarbrücken	03.06.1998	1 U 703/97	Živé kvety	Nie; oznámenie nebolo preukázané; súd uviedol, že v prípade kvetov musí byť oznámenie urobené v ten istý deň
Oberlandesgericht Thüringen	26.05.1998	8 U 1667/97 (266)	Živé ryby	Nie; 1 mesiac po dodaní, žiadny dôkaz o prehliadke tovaru; súd uviedol, že 8 dní je primeraných (pri živom tovare, infikovanom)
Oberlandesgericht München	11.03.1998	7 U 4427/97	Kašmírové svetre	Nie; 4 mesiace, dohoda o 2 týždňoch
Landgericht Hagen	15.10.1997	22 O 90/97	Ponožky	Nie; oneskorený o 3 ½ mesiaca
Oberlandesgericht Köln	21.08.1997	18 U 121/96	Chemikálie (hydroxid hliníty)	Nie; hoci 1 mesiac je vo všeobecnosti primeraný, bolo potrebné okamžité oznámenie predtým, ako sa tovar premieša
Bundesgerichtshof	25.06.1997	VIII ZR 300/96	Oceľový drôt	Áno; predávajúci sa vzdal práva odmietnuť oneskorené oznámenie väd tým, že takéto oznámenia akceptoval
Oberlandesgericht Karlsruhe	25.06.1997	1 U 280/96	Lak na ochranu povrchu	Nie; 24 dní po dodaní, zmenené BGH
Oberlandesgericht Köln	08.01.1997	27 U 58/96	Garbiarske stroje	Nie; aj keď išlo o skrytú vadu, mal ju oznámiť predávajúcemu predtým, než vykonal opravu
Landgericht Saarbrücken	26.03.1996	7 IV 75/95	Zmrzlinové nástavce	Nie; súd tvrdil, že zaplatenie zvyšku kúpnej ceny zbavuje kupujúceho práva uplatňovať nároky z väd tovaru
Amtsgericht Augsburg	29.01.1996	11 C 4004/95	Módne topánky	Nie; 18 mesiacov (1 mesiac OK)
Landgericht Düsseldorf	11.10.1995	2 O 506/94	Generátor	Áno; 1 týždeň, nebola osobitne rozoberaná, rozhodnuté na základe iných skutočností
Amtsgericht Kehl	06.10.1995	3 C 925/93	Pletený tovar	Nie; šesť týždňov – jeden mesiac považovaný za primeraný
Oberlandesgericht Nürnberg	20.09.1995	12 U 2919/94	Software	Áno; 1 deň po zistení
Oberlandesgericht Stuttgart	21.08.1995	5 U 195/94	Stroje	Nie; oznámenie nebolo preukázané, jeden mesiac by bol primeraný
Oberlandesgericht Hamm	09.06.1995	11 U 191/94	Okná	Áno; použitý spolu s článkom 46.
Bundesgerichtshof	08.03.1995	VIII ZR 159/94	Lastúrniky	Nie; 6 týždňov, 1 mesiac by bol primeraný
Oberlandesgericht München	08.02.1995	7 U 3758/94	Plasty	Nie; 3 mesiace neprimerané; 8 dní by bolo primeraných
Amtsgericht Riedlingen	21.10.1994	2 C 395/93	Šunka	Nie; 20 dní napriek sviatkom; rýchla prehliadka uskutočniteľná počas niekoľkých dní (na šunke vznikali plesne po niekoľkých hodinách po odbalení)
Landgericht Nürnberg-Fürth	26.07.1994	5 HKO 10824/93	Software	Áno; 1 deň po zistení
Landgericht Gießen	05.07.1994	6 O 85/93	Oblečenie	Nie; prekročil dohodnutú lehotu – vylúčený čl. 39
Landgericht Düsseldorf	23.06.1994	31 O 231/94	Tlačiarne	Nie; 4 a 20 mesiacov po doručení, obe oneskorené
Oberlandesgericht Köln	22.02.1994	29 U 202/93	Drevo	Áno; 8 dní po prehliadke
Oberlandesgericht Düsseldorf	10.02.1994	6 U 32/93	Textil	Nie; 2 mesiace, striktné poňatie
Landgericht Hannover	01.12.1993	22 O 107/93	Topánky	Nie; prekročil dohodnutú lehotu – vylúčený čl. 39
Landgericht Köln	11.11.1993	86 O 119/93	Výskum	Nie; 21 dní, kvôli lehote, o ktorej predávajúci vedel

Oberlandesgericht Düsseldorf	12.03.1993	17 U 136/92	Textil	Nie; 25 dní, analógia k nemeckému §377 HGB
Oberlandesgericht Saarbrücken	13.01.1993	1 U 69/92	Dvere	Nie; 2 mesiace po dodaní
Oberlandesgericht Düsseldorf	08.01.1993	17 U 82/92	Uhorky	No; 7 dní od naloženia, dohodnuté opakované prezretie
Landgericht Berlin	30.09.1992	99 O 123/92	Topánky	Nie; 3 ½ mesiaca po doručení
Landgericht Berlin	16.09.1992	99 O 29/93	Topánky	Nie; viac ako 2 mesiace po doručení
Landgericht Mönchengladbach	22.05.1992	7 O 80/91	Textil	Nie; 1 mesiac, súd požadoval 1 týždeň na prezretie a 1 na oznámenie
Landgericht Baden-Baden	14.08.1991	4 O 113/90	Dlaždice	Nie; prekročil dohodnutú lehotu – vylúčený čl. 39
Landgericht Stuttgart	13.08.1991	16 S 40/91	Oblečenie	Nie; 6 týždňov nebolo primeraných. POZOR, nie osobitné oznámenie podľa čl. 39, ale v rámci odstúpenia od zmluvy podľa čl. 49
Landgericht Aachen	03.04.1990	41 O 198/89	Topánky	Áno; 1 deň po zistení
Landgericht Stuttgart	31.08.1989	3KfHO 97/89	Topánky	Nie; 16 dní nie je včas kvôli existencii väd už v predchádzajúcich dodávkach
Italy:				
Tribunale di Rimini	26.11.2002	3095	Porcelánový riad	Nie; 6 mesiacov po dodaní (skoršie oznámenie nebolo preukázané)
Tribunale di Vigevano	12.07.2000	405	Gumené podrážky	Nie; 4 mesiace pre každý prípad osobitne (tiež nešpecifikované a nepreukázané)
Pretura di Torino	30.01.1997	Unavailable	Vlnené vlákna	Nie; 7 mesiacov po dodaní/zistení
Tribunale Civile di Cuneo	31.01.1996	93/4126 [45/96]	Oblečenie	Nie; 23 dní po dodaní, ľahko zistiteľné vady znižujú dĺžku primeranej lehoty
Netherlands:				
Hof Arnhem	27.04.1999	97/700 and 98/046	Izbové jednotky	Nie; presiahlo 2 roky podľa čl. 39 ods. 2
Hoge Raad (Supreme Court)	20.02.1998	16.442	Dlaždice	Nie; 4 mesiace po to, ako sa sťažoval odberateľ (skrytá vada)
Hof Arnhem	17.06.1997	96/449	Plynové kompresory	Nie; 3 mesiace po dodaní
Rb Zwolle	05.03.1997	HA ZA 95-640	Čerstvé ryby	Nie; pri tovare podliehajúcim skaze sa vyžaduje kratšia lehota
Rb Rotterdam	21.11.1996	95/3590	Kvety	Nie; 4 mesiace po dodaní
Rb Roermond	06.05.1993	925159	Kanvice	Nie; 3 mesiace po zistení
Hof s'Hertogenbosch	26.02.1992		Topánky	Nie; zaplatením za tovar 2 mesiace po poslednej dodávke kupujúci akceptoval tovar v stave v akom bol dodaný
Spain:				
Audiencia Provincial Pontevedra	03.10.2002		Mrazené ryby	Áno; 3 mesiace po dodaní (1 na zistenie, 2 na oznámenie)
Audiencia Provincial Coruna	21.06.2002	201/2001	Vajíčka pstruha dúhového	Nie; 10 týždňov po dodaní, 6 týždňov po odoslaní vajíčok na analýzu (vírus zistiteľný po 2-7 dňoch)
Audiencia Provincial Barcelona	12.09.2001	566/2000	Mrazené morské potraviny	Áno; oznámenie urobené 11 dní po vydaní správy o vadách
Audiencia Provincial Castellon	16.06.2000	371/1999	Stroje	Nie; ale je dôležité, že súd považuje formuláciu čl. 39 za "laxnejšiu" ako obdobná španielska právna úprava predpisujúca 30 dní.
Audiencia Provincial Navarra	27.03.2000	Unavailable	Elektrický automaz na vodu	Nie; 6 mesiacov po dodaní nie je včas
Switzerland:				
Tribunale d'appello di Lugano	08.06.1999	12.19.00036	Fľaše na víno	Nie; prekročil dohodnutú lehotu 8 dní – vylúčený čl. 39. Oznámenie tiež nebolo špecifikované

Handelsgericht Zürich	30.11.1998	HG 930634/O	Kabáty z ovčej kožušiny	Nie; 1 mesiac. Pripúšťa 7-10 dní podľa čl. 38 a "veľkorysé" 2 týždne podľa čl. 39; vada bola zjavná (farba)
Bezirksgericht Unterreintal	16.09.1998	EV. 1998.2 (1KZ. 1998.7)	Nábytok	Nie; jeden rok nie je primeraný
Tribunale Cantonal Valais	29.06.1998	CI 97 288	Športové oblečenie	Nie; 7-8 mesiacov je príliš neskoro.
Obergericht Zug	24.03.1998	OG 1996/2	Mäso	Áno; 7-17 dní, aj napriek tomu, že išlo o tovar podliehajúci skaze
Obergericht Kanton Luzern	08.01.1997	11 95 123/357	Lekárske nástroje (nástroje na krvnú infúziu)	Nie; 3 mesiace po dodaní neprimerané
Cour de Justice Genève	10.10.1997	C/21501/1996	Akrylová vlna	Áno; skrytá vada – švajčiarska úprava zániku nároku po jednom roku bola prevážaná článkom 39 ods. 2
Gerichtskommission Oberreintal	30.06.1995	OKZ 93-1	Posuvná brána	Nie; 1 rok je zjavne neskoro
Handelsgericht Zürich	26.04.1995	HG 920670	Desalinizačný kontajner	Nie; 4 týždne po zistení pretekania
USA:				
US Circuit Court of Appeals (5 th Circuit)	11.06.2003	<i>BP Oil v. Impresa</i>	Benzín	Nie; kupujúci mal zistiť vady a oznámiť ich ešte pred prijatím tovaru; ALE bol aplikovaný čl. 40
US District Court (N.D. Illinois)	29.05.2003	<i>Chicago Prime Packers v. Norham Foods</i>	Mrazené bravčové rebrá	Nerozhodnuté; súd odmietol rozhodnúť o tom, či je oznámenie v lehote 1 mesiac po dodaní tovaru primerané, vyžadoval viac informácií
Arbitration:				
ICA Russian Federation Arbitration	11.02.2000	226/1999	Vybavenie	Áno; 6 dní po zistení
ICC International Court of Arbitration	?08.1999	9887	Chemikálie	Áno; 12 dní po dodaní
ICC International Court of Arbitration	?08.1999	9083	Knihy	Nie; prevzaté pravidlo 14 dní z rakúskej judikatúry
ICC International Court of Arbitration	?02.1999	9474	Bankovky	Nie; 3 roky
CIETAC Arbitration (China)	1999	n.a.	Piperonal aldehyd	Áno; tovar dodaný 18 nov.: oznámenie 27 dec. kedy bol tovar vyložený v prístave a 30 Nov. keď bol vyložený z kontajnerov a 4 dec.
ICC International Court of Arbitration	?09.1997	8962	Sklenený Tovar	Nie; 5 týždňov, 1 mesiac bol primeraný
ICA Russian Federation Arbitration	04.06.1997	256/1996	Nezverejnené	Nie; presiahol 30 dňovú lehotu uvedenú v zmluve
ICC International Court of Arbitration	?06.1996	8247	Chemické zlúčeniny	Nie; 3 týždne sú príliš veľa pre prezretie tovaru a oznámenie vád
BTTP Bulgarian Arbitration	24.04.1996	56/95	Uhlie	Nie; použitý čl. 40
Schiedsgericht der Handelskammer Hamburg	21.03.1996	Unavailable	Tovar	Nie; viac ako 2 roky
Hungarian Court of Arbitration	05.12.1995	VB/94131	Kontajnery na odpad	Nie; 32 dní, potrebné rýchlejšie
CIETAC Arbitration (China)	1995	Unavailable	Jazminový aldehyd	Áno; v rovnaký deň ako odberateľ odmietol prevziať tovar (niekoľko dní po dodaní)
ICC International Court of Arbitration	23.08.1994	7660/JK	Stroje	Áno; nevysvetlil prečo

Int. Schiedsgericht Bundeskammer Vienna	15.06.1994	SCH-4318	Kovové platne	Nie; prekročil dohodnutú lehotu– vylúčený čl. 39
ICC International Court of Arbitration	1994	7331	Kravská koža	Áno; dohodnutá lehota 1 mesiac OK
ICC International Court of Arbitration	1994	7565	Coke	Áno; nerozporované
ICC International Court of Arbitration	1989	5713	Nezverejnené	Áno; 8 dní po zistení

POZNÁMKY

1. CISG-AC je súkromnou iniciatívou podporovanou Institute of International Commercial Law pri Pace University School of Law a Centre for Commercial Law Studies, Queen Mary, University of London. Poradná rada Dohovoru o medzinárodnej kúpe tovaru (CISG-AC) má za úlohu podporovať štúdium Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru (CISG) a presadzovať a pomáhať pri jeho jednotnom výklade.

Pri svojom prvom zasadnutí v Paríži v roku 2001 bol za predsedu CISG-AC zvolený na trojročné obdobie profesor Peter Schlechtreim z Freiburskej univerzity v Nemecku. Dr. Loukas A. Mistelis z Centre for Commercial Law Studies, Queen Mary bol zvolený za sekretára. CISG-AC pozostával z nasledovných členov: Professor Emeritus Eric E. Bergsten, Pace University; Prof. Michael Joachim Bonell, University of Rome La Sapienza; Prof. E. Allan Farnsworth, Columbia University School of Law; Prof. Alejandro M. Garro, Columbia University School of Law; Prof. Sir Roy M. Goode, Oxford; Prof. Sergei N. Lebedev, Maritime Arbitration Commission of the Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation; Prof. Jan Ramberg, Professor of Private Law, University of Stockholm, Faculty of Law; Rector, Graduate School of Law, Riga, Latvia; Prof. Peter Schlechtriem, Freiburg University; Prof. Hiroo Sono, Faculty of Law, Kyushu University; Prof. Claude Witz, Universität des Saarlandes and Strasbourg University. Členovia Rady sú volení Radou. Na zasadnutí v Ríme v júni 2004 CISG-AC zvolilo ďalších členov, Prof. Pilar Perales Viscasillas, Universidad Carlos III de Madrid a Prof. Ingeborg Schwenzer, University of Basel.

Pre ďalšie informácie kontaktujte <L.Mistelis@qmul.ac.uk>.

2. Toto stanovisko je odpoveďou na žiadosť Študijnej skupiny pre Európsky Občiansky zákonník – Utrechtská Pracovná skupina pre kúpne zmluvy, ktorá žiadala výklad ustanovení týkajúcich sa lehôt podľa článkov 38 a 39 CISG. Otázka doručená CISG Advisory Council znela:

"Majú byť lehoty podľa čl. 38 a 39 CISG ("čas podľa okolností čo najkratší" a "primeraný") upresnené rozhodnutiami súdov alebo unifikačnými projektmi, napr. určením, či predstavujú "primeranú" lehotu podľa čl. 39 ods. 1 CISG za normálnych okolností 2 alebo 4 týždne?"

3. Článok 40 prešiel celým procesom vyčlenenia z ULIS a začlenenia do CISG v rámci UNCITRAL a Diplomatickej konferencie takmer bez diskusie a prešiel len drobnými úpravami.

4. 3. zasadnutie Pracovnej skupiny, Annex II, ods. 71, A/CN.9/62, Add.2.

5. 6. zasadnutie Pracovnej skupiny, A/CN.9/100, ods. 59.

6. 3. zasadnutie Pracovnej skupiny, Annex II, ods. 78, A/CN.9/62, Add 2.

7. Oficiálne záznamy (A/Conf.97/19), Summary Records, First Committee, 16th Meeting, ods. 32.

8. OLG Köln, 29 jún 1978, 7 U 141/76, MDR 1980, 1023; OLG Hamm, 17 september 1981, 2 U 253/80.

9. *Chicago Prime Packers, Inc. v. Northam Food Trading Co.*, 29 máj 2003, U.S. District Court [Northern Dist. Illinois], 2003 WL 21254261 (N.D. Ill.), prípad dostupný na <<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/030529u1.html>>, "judikatúra interpretujúca článok 2 UCC môže pomôcť súdom pri výklade tých ustanovení CISG, ktorých formulácia je podobná UCC. Avšak judikatúra k UCC nie je priamo aplikovateľná," ako bolo uvedené v *Delch Carrier S.p.A. v. Rotorex Corp.*, 6 december 1995, U.S. Circuit Court of Appeals, 71 F.3d 1024, 1028 (2nd Cir.1995) prípad dostupný na <<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/951206u1.html>>.

10. " Pri výklade tohto Dohovoru sa prihliadne na jeho medzinárodnú povahu a na potrebu podporovať jednotnosť pri jeho použití a dodržiavaní dobromyseľnosti v medzinárodnom obchode."

11. OLG Oldenburg 5 december 2000, 12 U 40/00, RIW 2001, 381-382, prípad dostupný na <<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/001205g1.html>>. Súd uznal, že vo vzťahu k náležitostiam oznámenia o vadách je CISG „zhovievavejší ku kupujúcemu“, než ULIS. Súd však uviedol, že neexistujú rozdiely medzi článkom 38 ULIS a článkom 38 CISG, ktoré by boli také výrazné, aby neumožňovali použitie judikatúry k ULIS na účely interpretácie CISG. Citoval rozhodnutie Bundesgerichtshof (BGH, 2 jún 1982, VIII ZR 43/81, NJW 1982.2730, 2731) vo vzťahu k ULIS na podporu rozhodnutia, že kupujúci mal a mohol prezrieť tovar skôr než tak urobil, mal konať „hneď ako to bolo možné“.

12. OGH 27 august 1999, 1 Ob 223/99x, [2000] RdW No. 10, prípad dostupný na <<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/990827a3.html>>.

13. OG des Kantons Luzern, 8 január 1997, 11 95 123/357, [1998] Schweizerische Juristen-Zeitung 94, 515-518, prípad dostupný na <<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/970108s1.html>>.

14. BGH, 3 november 1999, VIII ZR 287/98, [2000] RIW 381, prípad dostupný na <<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/991103g1.html>>.

15. Súd tvrdil, že nebolo potrebné skúmať, či v prípade skrytej vady začala plynúť lehota na prezretie tovaru keď sa kupujúci dozvedel o vade z predloženého znaleckého posudku alebo už skôr, keď sa objavili prvé prejavy vady. Na účely tohto prípadu súd počítal lehotu pre prezretie tovaru od momentu, kedy sa objavili prvé prejavy vady.

16. *Société Karl Schreiber GmbH v. Société Termo Dynamique Service et autres*, 26 máj 1999, Cour de Cassation, [2000] Recueil Dalloz 788, <<http://Witzjura.unisb.de/CISG/decisions/260559v.htm>>, prípad dostupný na <<http://cisgw3.law.pace.edu/cases/990526f1.html>>, potvrdený Cour d'Appel d'Aix-en-Provence, 21 november 1996.

* Prehľad judikatúry vypracovala pre CISG Advisory Council Camilla Baasch Andersen, Queen Mary, University of London.

** Existujú tiež ďalšie zdroje pre štúdium judikatúry, napr. the UNCITRAL Digest of CISG Cases: návrh UNCITRAL Case Digest je v súčasnosti prístupný prostredníctvom Sellier, European Law Publishers: München and Sweet & Maxwell: London; konečný text UNCITRAL Case Digest má byť publikovaný UNCITRAL v druhej polovici roku 2004.